

pén

... žen šén!

Dod Nan - Rod, hotelir, prvi bralec Péna iz predmestja Bangkoka. Vse drugo o Tajski preberite na 10. in 11. strani.

Fotografija: ANRR

VESTNIKOV
MESEČNIK

četrtek,
29. januarja,
1998,
34. številka

Dolgo bo vse pusto in dolgočasno, potem pa pride 26. februar in z njim novi Pén!

Nindri indri?

Ne, Bučko z Lučko!

SKRIVNOSTNI
DIALOGIPOMURSKE
MLEKARNE &
MLEKOPROMET

Direktor soboških mlekarjev IVO ROTDAJČ in eden pomembnih mož ljutomerskih HARRY STERŽAJ sta se nedavno sestala na dvostranskih neuradnih in prijateljskih pogovorih. Nista razpravljala o političnih problemih Regije in o tem, ali naj se ta beseda (regija namreč) piše z malo ali veliko začetnico, ampak o zapletih s ceno mleka in mlečnih izdelkov. Strinjala sta se v oceni, da so časi težki in problemi kompleksni, zato bo potrebno mobilizirati vse razpoložljive moči na obeh bregovih skupne nam reke Mure.

POGODKI
PRLEŠKO
KRZNO
NA KANINU!
Zijaj, dere
boš tū gori!

Ker v ravnici ob Muri (vsaj zdaj, ko to pišemo) ni in ni bele opojnosti, se je Prlečka LUKRECIJA (podrobnosti o njeni identiteti ostajajo na željo stranke skrivnost - plašč je namreč zelo dragocen) odpravila na Kanin. Medtem ko so dilcanti, rokarji, skakalci na smučeh in akrobati uživali v snežnih radostih, se je Lukrecija prelestno pretegovala na ležalniku tuje proizvodnje (govorijo celo o napisu MADE IN CCCP še iz prejšnjih časov). Sončni žarki so milo božali njen izraziti dekolte (ki pa ga zavoljo velike oddaljenosti fotografirajočega žal ni opaziti), Lukrecija pa je nekajkrat zavzdihnila, kako lepo zna biti bivanje na tem svetu!

foto: 007

DIXIE GEZA

Kak že ide ova
Armstrongova?

Gezi so navdahnjeni na več načinov - eni se zezajo, drugi pa se raje ukvarjajo s politiko. Med slednje sodi LDS-ovski poslanec v državnem zboru, sicer rojak iz Moravskih Toplic GEZA DŽUBAN. Da je njegovo politično poslanstvo poklicna usmeritev, glasba pa pomemben hobi, priča tale fotografija s trobento. Vrlemu poslancu naj bi bil najbolj všeč Dixieland. Pravijo, da je Gezi trobentarsko znanje veliko pripomoglo k uspešnim poslanskim kandidaturam pa tudi sicer naj bi bilo v politiki pomembno znati ob pravem času pihati v pravi rog.

BIG BAND
DR. ALOJZA SLAVIČA

Priznani slovenski strokovnjak za živinorejo, direktor Živinorejsko-veterinarskega zavoda dr. ALOJZ SLAVIČ se je odločil popestriti svoje sicer s strokovnimi temi in dilemami prenapolnjeno življenje. Ker se v prostem času (seveda ga ima bore malo, najde se pa le!) ukvarja s sklada- teljevanjem in prepevanjem ljudskih napevov, bo naravno danost (ali talent) izkoristil za delovanje big banda. Ker mu dirigentske palice še ni bilo usojeno kupiti, se je za prve vaje odločil uporabiti kar metlo, s katero pometa doma. Člani orkestra so rekli, da je bilo dirigiranje ravno tako učinkovito!

Poj, metla, poj!

foto: Jura

NAJ... SMEH
TUDI V LETU 1998

Z veseljem ugotavljamo, da vam smeha še ni dovolj. Sprva smo mislili, da se sploh ne boste hoteli smejati (ko pa je življenje včasih tako resna reč!), zdaj pa kaže, da vam ostane samo še to. Pozivamo vas, da se še režite in svoje smejoče fotografije pošiljate na Pen, Ulica arhitekta Novaka 13, 9 000 Murska Sobota. S svojo dobro voljo boste morda spravili v smeh še koga!

Tokrat objavljamo prispevka Andreje in Sabine ter študentov, ki so se družno smejali, ko so sredi prestolnice Ljubljane zagrešili grozen zločin: ubili so repo!

Repa
naše mladosti

NAJ... SMEH '97

Haj!

Šla najboljši prijateljici Andreja Mes in Sabina Fujs iz Kroga stani ova 12 let. Najin hobi je smeh, zato sta se odločili, da se fotografirava. Fotografiral naju je Jože Mes. Stihali sta se pri Andreji Mes, hčer je bila velika zabava na Andrejinem rojstnem dnevu, in tako je nastala ta fotografija.

Sejo Vas pohvaljavo in želimo velike uspehe!

Andreja Mes
Sabina Fujs

Andreja Mes
Krog, Vodnikova 14
9000 Murska Sobota

Sabina Fujs
Krog, Murska 10
9000 Murska Sobota

Adijo!

P.S. Sejo Vas prosimo, da najino sliko objavite, naj sta veliki obiskovalci vaše revije, ker je fool dolna.

ŽUPAN VODENIK PRIŠEL NA BOBEN

Spori v političnem vrhu komune gornje-radgonske so sinonim za zdrahe v nacionalni lokalni samoupravi. A tudi ko svetniki in župan ne sodelujejo zgledno, se da kaj napraviti. Na primer kupiti novo tolkalo, da bi ob njem ritmično korakali

IZ SVETA TOLKAL

v svetlo prihodnost. Ostaja le dilema, v kakšnem taktu - župan MIHA VODENIK predlaga hitrega štiriosminknega, nekateri drugi pa se ogrevajo za bolj preverjeno (in varno) varinatio tričetrtinskega.

ZADNJICE BODO KROJILE POLETJE '98!

TRENDI

Pentute se mnogokrat ukvarjajo s strokovnimi dilemami - tokrat smo si na primer zastavili tole: kakšni bodo modni trendi v poletju, ki ga nekateri tako težko pričakujemo? Ker imamo ljudje iz Regije veliko ekspertov za žensko modo (nekateri so dobili ugledna delovna mesta celo v srčki dežele, v Ljubljani), smo vprašanje zastavili kar pomočniku svetovalca

državnega sekretarja v ministrstvu za enakomeren medregijski razvoj modnih ter drugih kreatur (mimogrede: ministrstvo so ustanovili na izrecno željo Združenja neodvisnih tekstilcev Pomurja), gospodu HENRIKU SINGERJU. Seveda nam je prijazno odgovoril - pa ne samo pisno, ampak je v podkrepitev poslal tudi fotografijo, ki jo objavljamo:

Prdni vsaj še enkrat, prdni na ves glas!

LUDVIK KOVAČ OMAGAL V LASTNEM SADOVNJAKU!

Življenje piše različne zgodbe, žal tudi krute. Kakorkoli smo imeli novinarji kolega LUDVIKA KOVAČA - LUKO za umirjenega in resnega možaka, je dogodek iz enega prejšnjih tednov malone neverjeten: znani strokovnjak za gospodarska vprašanja in jabolčni plantažnik Luka se je sredi toplega januarja lastnonožno podal v svoj sadovnjak. Na lastne oči se je želel prepričati, kako prezimuje voluhar, zbiralec jabolčnih korenin (drevja, ne sadov!). Ko je takole taval med zimsko opustelimi drevesi, je v 6.700 m širokem in 9.250 m dolgem sadovnjaku zašel. Ker ima le tri sorte jablan, je bilo izhod toliko težje najti. Na koncu je tavajoč omagal med dvema idaredoma in enim jonagoldom. Šele po treh urah so ga premaganega in stokajočega našli prijatelji iz Žute kuče. Družno so ga odnesli na toplo v eno goriških okrepčevalnic (morda celo vinotočev). Kaj ga je (ob domači jabolčni piti) najbolj spravilo k sebi, ostaja zavito v tančico skrivnosti!

foto: NJ

Grun naj f tou jabučnico vdári!

ŠKANDALI

"Zahvaljujem se za strokovno podkrepljeno pentutarsko vprašanje in vašim bralkam (pa tudi bralcem, ki Pen menda bolj gledajo) sporočam, da so modni trendi za poletje '98 popolnoma jasni: pozornost boste pritegnile zgolj z zadnje plati - s prednje le, če vas je sram lastne riti! Nepogrešljiv modni dodatek bodo letos premočene kratke hlače, najbolje brez spodnjic (zakaj bi močili - in posledično sušili - dvakrat). Materiale boste izbirale med svilo, indijskim bombažem in jupolom. Želim vam prijetno, dolgo in vroče zadnjično poletje!"

foto: ACI

TRGATEV '98

Teče mi, teče ...

Ker pozimi ni muh, ne moremo zapisati, da je trganje grozdja januarja muha enodnevnica. Vsekakor pa je zelo poznih trgateg - ali če hočete izrazito zgodnjih, ker je januar pač začetek leta - vedno več. Ni potrebno biti zasebni preiskovalec (v anglosaksonskem svetu detektiv), da ugotoviš, da je reč povezana z boljšim trtnim izkoristkom, kar posledično pomeni višjo ceno zimskega vina.

Verjetno vam zapisano lahko potrdi eden boljših vinogradnikov v Regiji IVAN KOVAČ, ki se ga mnogi spomnijo kot uspešnega direktorja radgonskega sejma.

SE JE ŽE ZAČELA

P. S.: Fotografija je (brez tuti!) nastala na praznovanju Lukovega Abrahama. Darilo ob pomembnem jubileju je ob znaku prepovedi tudi pot na Škotsko in g. KOVAČ se je (gl. fotografijo) temu primerno opravil v škotski kilt.

Eh, eh, eh. Vse kaže, da so nam tihe lustracije v vojski in policiji, ki so bile izvedene, ko smo prehajali iz sistema v sistem in se osamosvajali, pokazale toliko rogov, da tega tudi najbolj črnogledi pesimisti nismo pričakovali. Na hitro smo upokojevali mlade, šolane in izučene strokovnjake, specialce, vohune in jih enako hitro nadomeščali z moralno-politično neoporečnimi, za novi čas in nove razmere kajpak. Potem je bila desetdnevna "vojna" in so pametni poveljniki vojske in policije nemudoma reaktivirali številne mlade upokojence, saj si z novim moštvom v tako resnem položaju niso mogli veliko pomagati. Kakor hitro je bilo nevarnosti konec, so se upokojenci vrnili k svojim biznisom, podjetjem za varovanja, turistično promocijo ali prodajo vozičkov, položaje v vojski in policiji pa so spet prevzeli "naši" ljudje.

Večna konkurenca med policijo in vojsko, medsebojno nadziranje z dovoljenimi in nedovoljenimi

KOMPENTAR

sredstvi so pripeljali do Smolnikarja in Depale vasi, ki sta nesla obrambnega ministra Janšo. Potem so policijske specialce prijeli pri oboroženem ropu v Avstriji. Takrat je padel Ivo Bizjak kot notranji minister. Toda obema odstopljenima ministroma se ne godi slabo. Prvi je izvoljeni poslanec in neformalni voditelj desnega ali pomladnega bloka v slovenski politiki, drugi je varuh človekovih pravic.

Vrhunec vohunskih okornosti pa je bilo kajpada nedavno prijetje dveh vojaških vohunov z avtom in milijon mark vredno opremo, dokumentacijo, na Hrvaškem. Če kdaj, se je javnost po tej blamaži povsem upravičeno spraševala, ali ni čas, da odstopi

obrambni minister Tit Turnšek. (Zanj velja šaljiva domisljica: Titovi vojaki. In ona: Posle Tita Tit.)

Tita ni po zdravju prvi minister spraševal že takrat, ko so se oficirji in vojaki tako nespretno igrali z izraelskimi havbicami, da je prišlo do smrtne nesreče na vojaški vaji. Tudi zdaj so se začeli postopki preiskav, odstavljajo se »levaki«, občutek imaš, da je edina, ki bo resnično odgovarjala, čistilka na obrambnem ministrstvu ...

Tako se torej počasi dobiva odgovor na vprašanje, ali je hudomušni izrek Ivana Omana pred leti »Ni važno, če kaj zna, glavno, da je naš« zgolj simpatičen kiks ali pa najbolj usodna napaka v usmeritvi novodobnih politikov.

Kaže se, da smo v novi državi na pomembne in ključne položaje pripustili preveč "naših", in to ne glede na barvo, politično usmeritev in opcijo. Gre predvsem za to, da so bili kriteriji selekcije bolj na strani politične pripadnosti in strankarskih zaslug kot pa znanja, usposobljenosti in profesionalnosti. Večino te preslane in prevroče juhe pa jemo vsi državljani. Elita za svoje napake kaznuje, če se izrazim po šahovsko, kmete, težke figure pa ostajajo v igri.

ZADETI SEDMICO IN — ZNORETI!?

Saj se tudi sami ne bi razkrili, če bi vplačali sedmico, in še zlasti ne, če bi dobili nič manj in nič več kot sanjskih 65 milijonov tolarjev. Če imate količkaj domišljije, ni težko sanjariti o scenarijih, kaj vse bi se dalo kupiti s 65 milijoni tolarjev, kar znese, če odštejemo 15-odstotni davek od iger na srečo, ki jih bo moral (ali jih je že!) plačati še vedno skrivnostni srečnež, okroglih šesto tisoč mark.

IZPOVED DOMNEVNEGA SREČNEŽA

Uspelo nam je, da smo se sestali z domnevnim srečnežem iz Murske Sobote, ki je doma iz Maribora in smo mu morali zagotoviti anonimnost, sicer ni bil pripravljen, da bi se razkril in izpovedal. Predvsem pa ni želel tvegati zato, ker je na delovnem mestu v državni ustanovi, ki je v zadnjem času kar naprej na udaru. Poleg je bil tudi njegov odvetnik.

Mariborčan zatrjuje, da je prav on tisti, ki je pred novim letom v poslovno-stanovanjski zgradbi Sobočanka v Lendavski ulici 16a v Murski Soboti v prodajalni srečk samostojne podjetnice Vide Potrbini vplačal listek za lota. Še danes je prepričan, da je zadel sedmico s 65 milijoni tolarjev. Toda dosedANJI razplet dogodkov kaže, da iz sedmice ne bo iztržil nič oziroma naj bi bil za njegove križe in težave kriv njegov »dobri znanec« z delovnega mesta iz bližnje vasi pri Murski Soboti, ki naj bi mu podtaknil stavni listič. Kako se je to zgodilo, tisti, ki ne igramo lota, težko razumemo.

»Loto igram že nekaj let, in ko so večji dobitki. Doslej nisem zadel nič omembe vrednega. Lahko vam priskrbim fotokopije kupona lističa, ki so ga imeli v trezorju Loterije Slovenije in talona, ki mi je ostal. S sodelavcem sva na delovnem mestu skupaj izpolnjevala lističe in ni mi jasno, kako je vse skupaj izpeljal in mi podtaknil enega od svojih stavnih listkov. Vem le to, da sem vplačal istega dne na istem mestu kot znanec in da je bilo treba več ur čakati na vplačilo. Ko sem v nedeljo, 4. januarja, zvedel za dobiček, sem veselo novico zaupal članom družine in sorodnikom. Takrat so bile znane samo številke lota, ne pa kje in v kateri poslovalnici je bilo vplačilo. V torek, ko je bilo objavljeno, da je bil dobiček izplačan v Murski Soboti, smo se že veselili. Dan kasneje, ko je bilo v časopisih objavljeno uradno poročilo in so bile pripisane serijske številke listka, nismo mogli verjeti svojim očem, saj so se razlikovale od števil na mojem listku,« nam je pripovedoval nesojeni srečnež pod vtisom »šokatnih pričakovanj«.

»Listek sem dal očetu, oče pa se je z njim napotil v Ljubljano in na Loterijo Slovenije vložil reklamacijo. Tam so listek pogledali in dejali, naj ne bova v skrbeh, da bo še vse dobro oziroma da bi

SANJSKIH 65 MILIJONOV TOLARJEV ŠE VEDNO BURI DOMIŠLJIJO

LOLO

POROČILO ZA 01. KROG
z dne 04.01.1998

IZZREBANE ŠTEVILKE:

11, 12, 16, 17, 18, 24, 25, 33

DOBITKI S 7 ZADETKI:

Murska Sobota

E20129-05093 1x7, 7x6

DOBITKI S 6+1 ZADETKOM:

Rogaška Slatina

D20006-03831 1x6+1, 1x6, 6x5

Šempeter

F20096-02124 1x6+1, 1x6, 6x5

Ljubljana

015-5-3600-S 1x6+1, 1x6, 6x5

Ptuj

768-5-0067-S 1x6+1, 1x6, 6x5

Nova Gorica

860-5-6441-S 1x6+1, 1x6, 6x5

ŠTEVILO IN VREDNOST DOBITKOV

7	1	65.382.218,00 SIT
6+1	5	1.092.177,00 SIT
6	218	100.199,00 SIT
5	10.308	2.648,00 SIT
4	161.295	270,00 SIT

lahko šlo za računalniško napako. Do srede popoldne do 14. ure se še vedno ni nihče oglasil. Časa za odgovor so si vzeli do sobote in v ponedeljek, 12. januarja, so me poklicali, rekoč, da z mojim listkom nekaj ni v redu in da na originalu ni vpisanih zadnjih dveh kolon. Razkurili smo se, kaj je zdaj to, in oče je zadevo prijavil na UNZ Maribor, najeli pa smo tudi odvetnika. Mariborski kriminalisti so naredili zapisnik, potem pa so prišli k meni. Tudi policistom ni bilo jasno, kako sem lahko že v nedeljo, 4. januarja, vedel, da je bila sedmica vplačana v Murski Soboti. Ugibali smo, da je listek v trezorju Loterije Slovenije morda ponarejen, saj gre za zelo visok znesek.«

**BO VPLAČILO ZMAGOVITE
KOMBINACIJE V PRODAJALNI SREČK
V SOBOČANKI V LENDAVSKI ULICI
V MURSKI SOBOTI PRERASLO
V AFERO? – MARIBORSKI
KRIMINALISTI SO PO PRIJAVI
DOMNEVNEGA VPLAČNIKA OD
LOTERIJE SLOVENIJE ZAHTEVALI
DOKUMENTACIJO**

Za nakup stavnih lističev je Mariborčan odšel več kot deset tisoč tolarjev. »Pri Loteriji Slovenije so naju z očetom prepričevali, da na listek nisem vpisal vseh kombinacij, kar trdim, da ni res, pa, da naj se ne delam neumnega in naj neham. Z odvetnikom sva se oglasila na prodajnem mestu v Lendavski ulici v Murski Soboti in si ogledala avtomatski strojek, s katerim se potrjujejo sprejeti lističi. Menila sva, da če ne bi izpolnil vseh kombinacij, stroj listka ne bi sprejel. Torej bi utegnili biti krivda pri Loteriji Slovenije.« ALI JE PRAVA SERIJSKA ŠTEVILKA E20129-04528-103017 ALI E20129-05093?

Vse skupaj je prišlo na uho Mariborčanovemu znancu, ki se mu je začel opravičevati. Po telefonu mu je menda priznal, da mu je listek podtaknil. »Za to bo moral odgovarjati,« nam je povedal vidno razočarani vplačnik. »V petek, 16. januarja, smo iz loterije Slovenije dobili kopijo mojega originalnega kupona. Na mojem listku (talonu) je zapisana dobitna kombinacija, na fotokopiji kupona, ki so ga poslali iz Loterije Slovenije, pa je ni. Serijska številka pa je na kuponu in talonu enaka: E20129-04528-103017.« Resničen srečni dobitnik pa je imel listek s serijsko številko E20129-05093, kot je bilo tudi uradno objavljeno v medijih.

Na Loteriji Slovenije so nam sredi januarja zagotovili, da »ne vedo za probleme« in da se srečni dobitnik še ni oglasil pri njih. Kljub vztrajnemu klicanju na Loterijo Slovenije nam odgovornih oseb, omenjali so gospe Rožmanc, Bratašević in Vidic, ni uspelo več priklicati oziroma so bile ali službeno odsotne ali na bolniškem dopustu ali so bile ves čas zasedene. Na naše vprašanje, ali je bila dejansko vložena prijava v zvezi z domnevnimi nepravilnostmi pri izplačilu sedmice, kdaj in kje je

Loto

KUPON C

7	8	9	7	X	9	7
10	11	12	X	11	12	X
13	X	X	13	X	X	13
16	X	18	16	17	18	16
19	20	X	19	20	21	X
22	23	24	22	23	24	22
25	26	27	25	26	27	25
28	29	30	28	X	30	28
31	X	33	31	32	33	31
34	X	36	34	35	X	34
37	X	39	37	X	39	37

LTS -E20129 04528

PRIMEC IM

LOTERIJA
SLOVENIJE

LISTEK IZPC

bila vložena in kdo jo obravnava, so nam z UNZ Murska Sobota odgovorili, da se z zadevo ukvarjajo kriminalisti UNZ Maribor in naj se za podrobnejše informacije obrne nanje. Ti pa so potrdili, da so sprejeli prijavo domnevnega oškodovanca in da primer raziskujejo oziroma so od Loterije Slovenije zahtevali dokumentacijo.

Penep

P. S.

Medtem pa nesojeni srečnež še ni izgubil upanja, da je prav on vplačal sedmico in da je 65 milijonov tolarjev njegovih. Izročil nam je tudi fotokopijo kupona in talona stavnega lističa. Pri vsem tem je najbolj nerodno, da menda obstaja še en domnevni pravi vplačnik sedmice, ki naj bi že dvignil denar in ga začel zapravljal v gostišču Pindža v Gornjih Petrovcih.

Pri Stayerjevih iz Plitvice zori okrog 15 tisoč litrov vina odličnega letnika '97. V tednu svetih treh kraljev se je tem količinam pridružilo še okrog 300 litrov čisto posebnega vina. Najprej so mislili, da bo to ledeno vino, pa je narava zaradi mile zime obrnila po svoje in dobili so nekaj čisto posebnega – poimenovali ga bodo kraljevo vino, jagodni izbor traminec in laški rizling. Mošt prav te dni vre in potem bo iz njega v lesenih sodih zorelo vino za naslednje tisočletje. S prvim kozarcem bodo nazdravili letu 2000, vrhunec pa bo doseglo okrog leta 2010, in to bo res vino za čisto posebne priložnosti. Če za leto 2010 načrtujete v svojem življenju kaj zelo pomembnega, si ga že danes rezervirajte pri Steyerjevih v Plitvici 10.

**Zimski
letnik '98**

Starejši gospodar Jože je bil prijazen gostitelj. Ujeli smo ga med klepetom z dr. Alojzom Slavičem, direktorjem Živnoredsko-veterinarskega zavoda iz Murske Sobotice, ki je Steyerjevim strokovno veliko pomagal. Levo pa je Vili Pfajler, zaslužen, da so po predlanskem praznovanju stote obletnice godbeniki ponovno stopili skupaj.

Sploh so apaški godbeniki dajali ton trgatvi pri Steyerjevih. Več razlogov je za to. Štirje člani družine igrajo v godbi - oče in sin trobento, hčerki oziroma sestre pa klarinet. Danilo je predsednik. In kar osem od dvajsetih članov godbe se piše Steyer, zato bi ne bil greh, če bi jo kar oklicali za Steyerjevo godbo.

Na zimsko trgatv na Plitvički Vrh so Steyerjevi iz Plitvice povabili okrog sto ljudi, da bi skupaj z njimi pospravili še zadnji pridelek letnika '97. Dela ni bilo veliko, nekaj trsov na nekaj rok, bil pa je praznik, ki bo ostal v spominu. Z blagoslovljeno roko je svoj del potrgal župnik apaške župnije g. Ferencek, asistiral sta mu gospodinja Jožica (v rdečem) in prijateljica Vera, ki sploh rada pomaga v goricah. Z možem sta se po upokojitvi vrnila v njeno

KRALJEVO VINO ZA NOVO TISOČLETJE

Steyerjevi v družinski izdaji od desne proti levi: oče Jože, mama Jožica, hčerki Irena in Sabina, sin Danilo in njegova izbranka Magda, s katero naj bi se še letos zapregel v zakonski jarem.

Ljubezen in vino terjata svoj čas. Kdor bodisi prvo ali drugo požre mimogrede, ne more biti drugo kot površnež, obsojen na kratke in površne užitke.

Življenjsko vodilo, najdeno v kitajskem izročilu, se je mlademu gospodarju Danilu, po desetih letih uveljavljenemu in priznanemu vinogradniku, na neki način nezavedno vtisnilo v dušo že v otroštvu, ko je njegov oče kletaril v Avstriji in ga je v počitnicah večkrat vzel s sabo na delo. V srednji kmetijski soli je potem začutil neizmerno željo, da bi imel vinograd in svoje vino. Priložnost je nanesla, bilo je v tretjem letniku srednje šole, da je oče s prepričljivim posredovanjem botra leta 1988 kupil zemljo na Plitvičkem Vrh in zasadili so

prvi Steyerjev vinograd. Ob vpisu na fakulteto so prvi pridelek natočili v buteljke, in to simbolično dejanje mu je vlilo neizmerno voljo in pogum. Študiral je in ustvarjal blagovno znamko Steyer. Oboje uspešno. Letos bo diplomiral, zasajenih ima 8 hektarjev vinogradov, prideluje prvovrstna vina, ima zlate medalje z ocenjevanja na sejmu v Gornji Radgoni in zlato medaljo za chardonnay letnik '95 z ljubljanskega mednarodnega vinskega sejma. Steyerjevo vino pijejo na slovenski ambasadi v ZDA in Avstraliji in seveda v najboljših gostilnah po Sloveniji. Načrti? Čimprej diplomirati, si ustvariti družino, zgraditi sodobno klet, v kateri bo posebno doživetje degustirati, in imeti okrog 15 hektarjev vinograda, v katerem bo z ljubeznijo vseh Steyerjevih zorelo grozdje za najzlahtnejše vino.

Za prvi ples nikoli ni prepozno. V goricah sta Jožica in Jože res prvič plesala.

S srcem pridelava, prodaja in poskuša, niti ta dan niti kateri koli drugi dan ne skriva svoje ljubezni do trte in vina mladi gospodar Danilo. »Za traktor Steyer smo seveda že slišali, za vinogradnika pa ne ...« se spominja svojih prvih trženjskih poti z buteljko iz domačega vinograda. Vsi drugi so prodajali ob pomoči tradicije, fant iz Plitvice je moral začeti na začetku. Zdaj sta z Magdo prava profesionalca tudi pri vodenju degustacij. O svoji sorti, traminu letnik '92, zbranim pripoveduje: »Krepko, bogato in polno vino, postaven in nežen mož, ženski ideal torej, to je tramin. Moški, bodite kot tramin, in osvojili boste žensko svojih sanj. To je naš prvi ustekleničeni letnik

Odlikovanje Žukova odtehta vse!

V Andrejcih, vasici le streljaj od Murske Sobote, kjer se ravninski svet preveša v gričevnatega, živi zanimiv možakar. 78-letni Janez Koudila se je med drugo svetovno vojno kot tankist bojeval na ruski fronti. Za posebne zasluge je pred kratkim prejel visoko rusko priznanje, in sicer odlikovanje, poimenovano po znamenitem ruskem maršalu in proslavljenem poveljniku Georgiju Žukovu, ki je bil po drugi svetovni vojni tudi ruski obrambni minister. Presenečen in ganjen nad tem odlikovanjem je s solzami v očeh Janez Koudila pripovedoval svojo življenjsko zgodbo.

Vrnitev malega Američana

»Rodil sem nisem v Andrejcih, kjer stanujem že od otroških let, ampak v Ameriki. Ko še nisem bil star niti dve leti, sem se s starši, ki so tja odšli s trebuhom za kruhom, vrnil v Andrejce, kjer je bila naša domačija. Oče je mater, ki je bila doma iz Čepinca, spoznal šele v Ameriki. Nekaj časa je delal v železar- ni, ker pa dolgo ni mogel vzdržati zaradi prevelike vročine ob talilni peči, sta se sklenila vrniti na Goričko.«

– Kje ste obiskovali šolo in za kakšen poklic ste se izučili?

»Ves čas sem se šolal v Andrejcih, kjer je bila nekoč popolna osnovna šola. Naneslo je pač tako, da nisem mogel postati več kot navaden delavec in kmetovalec. Nekoč si se zaradi siromaštva moral sprijazniti s tem, da si oštal na domačiji. Pokojni brat se je pri

bila ujeta že vsa naša stotnija, v kateri smo bili le trije Slovenci. Preostali zajeti so bili Čehi, Poljaki in vojaki drugih narodnosti.«

«Lepilo' sem komaj požrl!«

– Se je v ujetništvu vse srečno izteklo?

»Ne povsem. V Rusiji sem namreč zbolel za tifusom. To se je zgodilo v Krasnogorsku, kjer smo se po dolgem času končno skopali in se preoblekli v ruske uniforme. Čez približno dva tedna me je začela močno boleti glava, zaradi bolečin pa se marsičesa nisem več spominjal. Končno so me odpeljali v bolnišnico. Ker v sobah ni bilo prostora, sem ležal kar na hodniku. Ko sem se zavedel, so me premestili v sobo. Na srečo je bil ob meni tedaj bolničar Franc Hadžar, ki je bil prej v podobni vlogi v madžarski vojski. On mi je dal neko ameriško zdravilo, podobno lepilu.

Medalji ob 50. obletnici konca druge svetovne vojne

Kuklu v Soboti izučil za krojača, in to ga je zvalo tja, zato mi ni preostalo nič drugega, kot da živim v Andrejcih. Danes mi ni žal, da se je tako izteklo.«

«Rūkūvau' sem v madžarsko vojsko«

– Kako pa je bilo na začetku druge svetovne vojne?

»Delal sem v eni od tovarn v Györu na Madžarskem, ko so me nasilno mobilizirali v madžarsko vojsko. Zato so me poklicali domov, od koder sem moral oktobra 1943 »rūkūvati«. Najprej so me vpoklicali v enoto madžarske vojske v Košice na Češkem. Šlo je za neke vrste gorsko pehoto. Morali smo znati smučati. Nekajkrat sem dobro odsmučal, potem pa je eden od vojakov hudo padel in si zlomil roke. V strahu zase sem se odrekel nadaljnjemu smučanju. Zato so me premestili v Boršo v Romuniji. Tam smo bili le nekaj časa, nato so nas poslali na fronto.«

– Ali ni bila to še večja nevarnost?

»Vsekakor. Med enim od daljših pohodov so nas iz zasede presenetili ruski vojaki. Spomnim se, da smo se preživeli uspeli poskriti med grobovi na enem od pokopališč. Potem smo šli dalje proti Rusiji in prestopili reko Prut. Poveljujoči oficir nam je povedal, da bomo tu ostali vso noč do petih zjutraj, ko se bomo skušali prebiti do naših. Takoj sem pomislil, da se to ne bo dobro končalo. In res! Okrog polnoči so nas presenetili ruski civilisti in zahtevali, da se predamo. Nato so nas dva dni zadrževali v ujetništvu, tretji dan pa je

Sprva sem ga odklanjal, po nenehnem prigovarjanju pa sem popustil. To mi je očitno koristilo, saj sem si že po nekaj dneh opomogel. Po mesecu dni, kolikor sem preživel v bolnišnici, mi je primarij ponudil, da se zaposlim pri njem in mu pomagam pri delu v ordinaciji. To sem tudi storil.«

»Zmrznjeni kruh smo žagali!«

– In kaj se je dogajalo zatem?

»Kot ujetnike so nas najprej urili v

KOT RUSKI TANKIST – edina fotografija iz vojne vihre

Ruski tankist iz Andrejce

Janez Koudila z ruskimi odlikovanji

Dolga pot iz Rusije prek Romunije v Jugoslavijo, ki je bila polna zmag in težkih bitk – od 3 tisoč Slovencev jih je kar 2 tisoč padlo ali bilo hudo ranjenih –, je nedvomno dokaz herojstva poznejšim rodovom.

bližnjem gozdu, kjer so nas pripravljali na vojne razmere. Skušali so me pridobiti, da se vključim v ruske vrste na fronti, češ da bom v »pozadini« pomagal v kuhinji, kar naj bi mi omogočilo, da bi me hitreje spustili domov. Kljub mamljivji ponudbi sva se s prijateljem odločila, da ne bova izzivala usode na fronti, ampak bova raje ostala tam. To je trajalo približno štiri mesece. Medtem smo se skrivali po jarkih. Preživeli smo se nekako prebili do nekdanjega Aleksandrovega, zdaj Tule. V bližnji vasi Tesničeskaja je bilo tankovsko vadišče, kjer smo vadili na tankih T 34. Šolanje je trajalo več mesecev. Hudo je bilo zlasti decembra in januarja, ko je pritisnil hud mraz do minus 30 stopinj. Spominjam se, da smo morali zmrznjen kruh celo žagati, če smo ga hoteli razdeliti in na ognju prepeči, da smo ga sploh lahko zaužili.«

»Gazili smo po okostnjakih!«

– Kam ste napredovali s tanki?

»S tanki smo hitro napredovali proti

Leta 1943 je bilo največ Jugoslovancev zbranih v taborišču Krasnogorsk, 27 oddaljenem kilometrov od Moskve. Dobili so tople obleke ruske vojske, prebivali pa so v zemljankah, ki so jih izkopali v gozdu. Od ruske vojske so dobili tudi opremo in orožje.

Beogradu. Pri srcu mi je bilo toplo, ko sem se z ljudmi po dolgih letih v tujini lahko pogovarjal po domače. Po nekaj dnevnem odmoru v Beogradu, kjer se je brigada pripravljala na nove naloge, smo dobili ukaz za odhod na sremsko fronto. Po dežju in blatu smo se prebili v bližino fronte ob reki Bosut. Tam je bilo že toliko mrtvih, da smo tako rekoč gazili po okostnjakih. Ni težko razumeti, da sem se v takih nemogočih razmerah hotel čimprej rešiti vojnih grozot. Toda temu se enostavno ni dalo izogniti. Pot nas je vodila dalje proti Vinkovcem in čez severni del Hrvaške. Ljudje so nam vsepovsod postavljali slavoloke in nas navdušeno pozdravljali. Nemške divizije so se predajale in ogromen plen je padel v naše roke. Tako smo maja 1945 s tanki končno prispeli do Zagreba. Prav tu bi se mi skoraj zgodila nesreča.«

– Na kakšen način?

»Del naše vojske je odšel v središče Zagreba, desetina pa nas je ostala na obrobju mesta ob zajetem nemškem topu. Rešila nas je neka ženska (solze), ki nas je opozorila, da nas bodo ustaši skušali poklati. Zato smo takoj obvestili naše poveljstvo, naj nam priskočijo na pomoč. Tako se je vendarle srečno iztekla tudi ta avantura. Potem smo s tanki nadaljevali pot proti Celju, kjer se je moje vojskovanje končalo.«

Doma končno šele poleti 1945!

– Kdaj ste se vrnili domov?

»Domov sem se vrnil šele poleti leta 1945. Čeprav se je vojna končala že maja, sem moral še nekaj časa hoditi peš. Šele tik pred domom so nas naložili na vozila.«

– Česa ste se lotili?

»Nekaj časa sem bil tajnik krajevnega odbora v Sebeborcih. Kot vojnemu veteranu so mi kasneje priznali pokojnino.«

– Verjetno ste zelo ponosni na visoko rusko odlikovanje?

»Ker se zaradi bolezni (pred sedmimi leti ga je okužil klop, zaradi česar je zbolel za meningitisom, pozneje pa ga je zadela še kap) nisem mogel udeležiti slovesnosti v Mariboru, mi je priznanje prinesel predstavnik borčevske organizacije iz Gornje Radgone Franc Holc. Bil sem prijetno presenečen, ker si nisem mislil, da bom po toliko letih prejel tako visoko odlikovanje, ki so ga podeljevali ob 50. obletnici konca druge svetovne vojne. Dobil sem kar dve odlikovanji, na katerih je lik maršala Genadija Žukova, poveljnika nekdanje tankovske enote.« (solze)

MILAN JERŠE

Feri
Lainšček

Skušnja, evropske divje mačke

Dejstva

16. januarja letos - v Galeriji Murska Sobota odprejo razstavo »SLIKE 10 LET POZNEJE«, na kateri predstavljajo svoja nova dela akademski slikarji Nikolaj Beer, Sandi Červek, Marjan Gumilar, Zdenko Huzjan in Franc Mesarič.

16. januarja letos - upravni odbor Prešernovega sklada objavi imena dobitnikov Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada, med katerimi ni nobenega od prej navedenih slikarjev.

16. januarja letos - obiskovalčev sprehod po spominu in katalogu razkrije, da je doslej prejel nagrado Prešernovega sklada le Zdenko Huzjan, in sicer leta 1987.

Igra z imeni in številkami

Že rojstne letnice akademskih slikarjev - Mesarič 1938, Beer 1945, Huzjan 1948, Gumilar 1956 in Červek 1960 - nam povedo, da gre za generacijski niz, ki se praktično dotika prve »šolane generacije prekmurskih slikarjev«, torej Ludvika Vrečiča, Karla Jakoba in Lajčija Pandurja. Ob omembi prav tako pokojnih Ladislava Danča in Stefana Galiča, in izhajajoč iz razpoložljivih virov tukajšnjega kritičnega vrednotenja, pa obenem prinaša tudi tisto najprepričljivejše in najsugestivnejše, kar je sploh ponudilo prekmursko slikarstvo. Potem se seveda da lahko vprašamo, kako je v slovenskem prostoru obravnavano vse tisto, ob čemer je kritik pred časom zapisal, da je vneslo v slovensko likovno umetnost »značilne prvine severnoevropskega slikarstva« in zagotovo kasneje še marsikaj. Ali pač, kako je bilo nagrajevano s t. i. državno nagrado? Še posebno seveda, če k razstavi »10 LET POZNEJE« znova dodamo nekaj števil, ki pričajo o živi dejavnosti ustvarjalcev v bližnjem času - in sicer, pregledne ali celovitejše razstave: Beer 1992, Mesarič 1994, Červek 1994, Huzjan 1995, Gumilar 1997.

Skratka, k bizarnemu naključju »16. januarja« in k navdahnjenemu prebliku naključnega obiskovalca se ob takem vpogledu najverjetneje že zastavi dovolj veljavno vprašanje, ki pa seveda ne pričakuje niti ne terja odgovora. Nagrade namreč niso zaradi nagrajencev, temveč zaradi tistih, ki jih podeljujejo.

Želje

Na skupinski razstavi petih prekmurskih slikarjev, ki bo do 9. februarja na ogled v Galeriji Murska Sobota, je razstavljena tudi v vseh pogledih monumentalna slika Marjana Gumilarja s pomenljivim naslovom *Skušnja, evropske divje mačke*. A recimo, da je tokrat niti ne omenjam zaradi gledalčevega navdušenja nad likovno vsebino, temveč preprosto zaradi besedne igre in velike želje, da bi jim bila skušnjava, kajpada vsej peterici,

**še naprej dovolj
evropska in divja in
mačja, da bi lahkah src
zaobšli tradicionalne
slovenske ožine.**

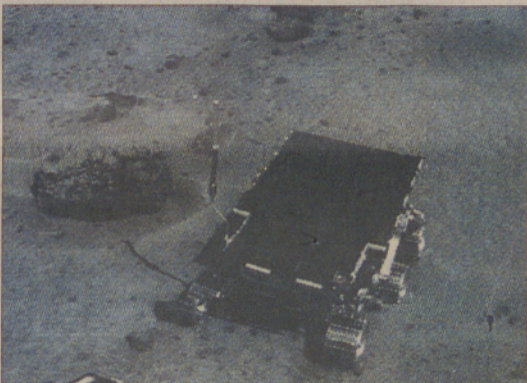
BOMO MI ZA MARSOVCE SAMO PISANE MRAVLJE?

Katera od teorij zarot je prava?

V zadnjem času so časopisi, televizija pa celo filmi in internet znova polni sestavkov in prispevkov o tako imenovanih teorijah zarot. Čim bolj se bliža leto 2000, bolj se maje človeška vera v duhovne vrednote, ki so vodile Zemljo v letih pred Kristusovim rojstvom ter v teh dva tisoč letih po njegovi smrti. Vsi čudeži, uganke narave, vzroki nalezljivih bolezni, posledice vojn, genocid, politične spletke in mnogo drugih stvari, ki so v preteklosti vznemirjale ljudi, niso razrešeni, pojasnjeni, na mnoga vprašanja še vedno ni ustreznih odgovorov. V tem strahu pred negotovo prihodnostjo vodijo Američani. Prepričani so, da jih gleda Veliki brat, da je na primer O. J. Simpson vseeno ubil svojo ženo, da nas kokakola drogira s kokainom, da hamburgerji poneumljajo, predvsem pa redijo, da je Dianina smrt prst božji, da nas Oni gledajo oziroma so že med nami.

Nostradamusove prerokbe za leto 1998 niso optimistične. Letos naj bi prišlo do množičnega pohoda na Evropo. Ta bo iz neke baze v Jadranskem morju poslala svoje ladje proti Rodosu. Ladje se bodo znašle v pasti. Prišlo bo do velike pomorske bitke, tako da se bo modri Jadran spremenil v Rdeče morje. Preživelo bo le malo Evropejcev.

V »Kremanskih prerokbah« pa so Tarabiči ponovno opozorili, da bodo Srbi zakrivil še eno

Za zdaj je namesto človeka na Marsu stroj, ki zbira podatke o življenju na omenjenem planetu.

vojno, v katero se bo zapletla tudi Evropa, da bodo Srbi končno poraženi in bodo pobegnili »na sever«. Mnogi komentatorji že ugibajo, ali bo res prišlo do vojne ali med Srbi in Črnogorci ali samo med Srbi in Albanci. Se bo res na koncu Srbija spremenila v »pašaluk«, ostala dokončno brez morja in prijateljev? Šešljenci so pred štirimi leti razbili beograjski studio Radio B-92, ker so novinarji resno spregovorili o prerokbah, v katerih so bili Srbi absolutni poraženi, ki naj bi na koncu zgubili tudi Vukovar. Prerokbe so se v glavnem uresničile: Slovenci smo namreč dobili samostojno državo Slovenijo, Hrvati samostojno Hrvaško, Makedonci svojo državo, samo Srbi so ostali brez Srbije, zato pa jim je ostala »bivša« in »okrnjena« Jugoslavija. (Pred dnevi so jo v nekem amerškem filmu predstavili kot »Egoslavijo«, egoistično deželo.)

Sicer pa Američane ne skrbita ne Evropa ne svet: njihovi pogledi so kar naprej uprti v vesolje, v planet Mars. Zunajzemeljske zarote pestijo njihovo domišljijo bolj kot tužemske politične, gospodarske, strateške ali ekološke razmere. Sprašujejo se, ali so na drugih planetih tudi ljudje? So mogoče že prišli na Zemljo, na naš planet, se pomešali med nas, manipulirajo z nami?

Ena od teh teorij zarot trdi, kako ameriške vojaške oblasti skrivajo podatke z Marsa, ker se na fotografijah menda razločno vidita peterokraka piramida in na Marsovi površini izklesan človeški obraz. (V zadnjem času so podatki iz sonde Pathfinder, ki »kolovrat« po površini Marsa, utihnili. Dodajmo, da je ta planet oddaljen od Zemlje 497 milijonov kilometrov in je sonda potrebovala za potovanje do cilja kratkih sedem mesecev!) Teorije dalje razlagajo, kako so si

Američani izmislili tehnologijo »zvezdnatih vrat«, kako pošiljajo v vesolje izurjene vojake pa tudi postopače kot preizkusne kunce in kako se je vrnil od tam samo en vojak. Druga teorija govori o tem, kako so na našem planetu že od leta 1947 Marsovci sive barve in z velikimi temnimi očmi, ki naj bi v zamenjavo za raziskovanje človeške rase dajali strokovnjakom v ameriških laboratorijih moderno tehnologijo. Naš planet naj bi bil le velik živalski vrt, v katerem vesoljci izvajajo svoje evolucijske poskuse. Tretja teorija zarot seveda vse to zanika. V ameriških časopisih pa se je znova pojavilo ime genialnega izumitelja Nikole Tesle. Ta naj bi med drugim izumil poseben stroj za namerno povzročanje potresa. Ta izum naj bi vse do danes zmolčali, kajti to naj bi bil stroj, ki sam od sebe obnavlja energijo. Teorija o tem govori, kako je Tesla v laboratoriju v Houston Streetu izumil in pred pričami preizkusil telegeodinamični stroj, ki lahko pošlje vibracije skozi zemeljsko skorjo in povzroči na drugem koncu sveta načrtovani potres. Vibracija pride z enega konca Zemlje na drugega v 950 sekundah, lahko pa povzroči verižne reakcije in naš planet celo razpolovi. Trdijo, da je stroj tako majhen, da ga lahko lastnik spravi v žep. Z njim je mogoče povzročiti potres na določenem izbranim nebotičniku ali celo v enem samem določenem nadstropju. Čez dvanajst do trinajst minut stroj ustvari takšno resonanco, da jeklena konstrukcija nebotičnika razpade. Seveda so Američani k temu takoj dodali, da so Rusi uspeli priti do Teslinega stroja za potrese, čeprav so iskali nekaj popolnoma drugega - neizčrpen vir nove, samoobnavljajoče se energije.

Pa pustimo Nikolo Teslo - načrti za njegove stroje še zdaj niso do konca desifrirani, nekateri so izgubljeni ali uničeni, mnoge pa so spretno vgradili v najnovejšo elektroniko - in se vrnimo med

Kokakola je prešla tudi na Kitajsko in začela »zastrupljati« ljudi, kot trdijo pristaši teorije zarot.

sodobnike. Lani se je sprožila teorija zarot o kloniranju živih bitij. Pred kratkim je sedemnajst držav podpisalo dogovor, da kloniranja ne danes ne jutri še ne bo. Človek bi imel z dvojnikom verjetno tudi dvojne težave.

Žal vsi ne mislijo tako. V majhnem gorskem letovišču v švicarskih Alpah so se namreč pred kratkim sešli predstavniki kulta raelijancev (Rael se imenuje pobudnik te verske sekte, sicer nekdani, danes sivolasi francoski novinar), ki so med drugim navdušeni tudi nad kloniranjem. Oboževani vodja, ki ima že okrog petintrideset tisoč oboževalcev v petinosemdesetih državah, obljublja svojim privrženecem, neplodnim parom pa tudi homoseksualcem, da bodo na ta način dobili otroke. »Kloniranje je skrivnost večnega življenja. Naše človeštvo bo zelo hitro odpravilo dedne napake, ljudje pa bodo živeli mnogo laže. Naša sekta ni edina, ki zagovarja kloniranje. Kmalu bo na trgu velika konkurenca med ponudniki kloniranja ljudi...« Dodajmo, da pripadniki kulta raelijcev praznujejo

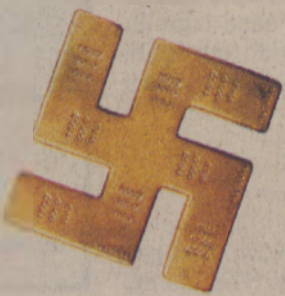
novo leto na dan, ko so Američani odvrgli bombo na Hirošimo. »To je bil dan, ko se je začela apokalipsa, ko so mnogi ugotovili, da so jim ostale samo še čutne meditacije oziroma kozmični orgazem.« Tudi oni so pristaši teorije zarot, da so ljudi ustvarila vesoljska bitja v laboratorijih...

Vesoljske zarote pa so lahko tudi mnogo konkretnješe. Tako gre za teorijo zarot o zidovskem zlatu v švicarskih bankah. Slovenci nismo bili pred vojno kdo ve kako bogati, zato v švicarskih bankah ni mnogo slovenskega oziroma židovskega zlata. Zato pa so mnogi evropski Židje verjeli švicarski nevtralnosti, bančni poslovnosti in profesionalni molčečnosti. Po naključju je prišlo na dan, da so Švicarji kar pol stoletja sistemsko odvrčali redke preživele prisilce in kar lepo živeli na račun pomorjenih Židov, ki se nikoli niso vrnili iz koncentracijskih taborišč in zato niso mogli zahtevati svojega zlata in denarnih vložkov. (Grozljiv je podatek, da so na primer v Birkenauu člani Sonderkommande mrtvim Židom pulili zobe, jih takoj talili v zlate ploščice in tedensko odvažali po 2000 kg zlata v švicarske banke!)

Seveda pa Američane vse to ne zanima preveč: to so stvari, s katerimi se mora ukvarjati stara celina, nič kaj prijazna Evropa, vsaj kar zadeva teorijo zarot. Američani namreč trdijo, kako je dvajset tisoč njihovih vojakov, ki so sodelovali v »puščavski nevihti«, doživelo - ne da bi vedeli - testiranje in delovanje kemijskega orožja. Pod pritiskom javnosti je ameriško ministrstvo za obrambo celo priznalo možnost, da je to mogoče, kar je Američane osupnilo. Obenem pa je isto ministrstvo zanikalo teorijo zarot, češ da je ameriška administracija prišla v stik z vesoljci. Otroci hollywoodske tovarne sanj so namreč že zdavnaj začeli verjeti v filme, v katerih prihajajo na Zemljo neznana bitja z drugih planetov. Poleg filmskih spektaklov - serijo je

začel danes naivni vesoljec E. T. gospoda Stevena Spielberga - so se temu trendu pridružili še dokumentarni filmi, televizijske nadaljevanke, znanstveno-fantastični romani, celo turizem, povezan z znanstveno in ekofantastiko. Kar devetdeset odstotkov Američanov namreč verjame, da nismo sami v vesolju, in prav toliko jih misli, da smo v vesolju sami. Ta dvojnost prinaša Hollywoodu največ denarja.

In na koncu vprašanje: komu verjeti? Življenje se naglo približuje h koncu stoletja, celo drugega tisočletja. V New Yorku so za novo leto 2000 rezervirane in razprodane že vse hotelske sobe, teorije zarot pa bodo še naprej razpadale srhljive zgodbe o tem, kdo smo, od kod prihajamo in kam gremo. Vprašanja, na katera bi moral odgovoriti vsak od nas. In to med premišljevanjem o sebi in o svetu, v katerem živimo. Kajti, kakršen koli je že ta svet, boljšega si ne moremo izbrati. Če bi hoteli, bi ga lahko za kanček spremenili. Posebno še, ker nas pekel (če sploh je) ne zanima preveč, nebo pa je daleč. Branko Šomen

**Kakšna bo usoda
nacističnega
zlata v švicarskih
bankah? Švedska
in Vatikan sta
menda vpletena v
posle z
ukradenim
zlatom, trdijo
ameriški viri.**

ROPARSKI NAPADI NA VOZNIKE NA STAJERSKEM

Niso tako daleč nazaj desetletja, ko so se naši predniki vozili naokoli s kočijami, s tovornimi in kmečkimi vozovi ali s sanmi. Kočijaži, vozarji in potniki so se počasi cijazili po dolgih belih cestah, skozi mesta in vasi, skozi nepregledne, temne gozdove. Vozili so gospodo po nakupih, žito in vino v bližnja in daljna mesta.

Razbojniki

so »lidi gor prjimali«

V Gradec so vozili vino, jabolka v sodih, pšenico. Od tam so se vračali s soljo, oblačili, železninskimi izdelki, denarjem. Vozili so s »parizarji«. To so bili veliki in vzdržljivi vozovi. Imeli so široka kolesa in so vzdržali po tisoč petsto kilogramov teže. Ob cestah so stale velike »furmanske« gostilne, kjer se je dalo najesti in naspiti. In tam so bili na razpolago hlevi za počitek konj. Ena takih gostiln je bila v Juršincih pri Ptuj, druga v Jamni pri Sv. Juriju, tretja pri Šikerju blizu Lenarta ...

Domov so se vračali z izkupičkom, z nakupljenim blagom in bali so se roparjev, razbojnikov, plena željnih postopačev, ki so skriti v temini noči gozdov čakali na žrtve.

Nevarna območja

Vozniki in potniki so vedeli, kje so nevarna območja.

tale za ceno, pomerjale obleke in tema se je nepričakovano hitro razlila čez pokrajino. Veliko strahu so nekoč pretrpeli Štajerci ob vožnji skozi gozd gor v Grabšinski breg nad Gornjo Tiste, ki so se vračali s ptujskih sejmov, so ustavljali ničvredneži v Mostju. Nevarno je bilo voziti po cesti od Tomaža proti Ljutomeru. Zasede so bile v »Bukerci«. Vračajoče proti Radgoni je bilo strah peljati proti Janževemu Vrh. Nevarno je bilo na cesti Osek-Gornja Radgona. In gozd pri Lenartu je dobil ime Črni les, ker so tukaj napadali vračajoče se s sejmov in drugih opravkov iz Maribora.

Razbojniku je odsekal prste.

Zgodilo se je v Mosteh pri Ptuj. Konji so postali nemirni, začeli drveti, poskakovati sem in tja v nevarno

ne, zamahne nazaj. Krik se pomeša z ropotom voza, temna, močna moška postava se skotali z voza.

Voznik udarja z bičem po konjih, boji se, da voz naskočijo še drugi razbojniki. Zdaj ne misli več na nevarnost, da se mu voz prevrne. Misli na kupljeno blago in denar, ki ga mora varno pripeljati domov, saj je drugače ob pomemben del premoženja.

Ob vrnitvi domov razkoma mota konja, ju odžene v hlev, s slamo obriše njuna prepotena života, voz pusti pod streho ute in se odpravi k počitku. Drugo dopoldne začne spravljati z voza pripeljano in prepaden odskoči, ko zagleda na okrvavljeni plahti prste sinočnjega napadalca.

Mlad vozar povpraša v neki gostilni za prenočišče. Gostilničar ga pospremi v temno sobo. Sin tipaje najde posteljo, leže in se spomni očetovega naročila, da mora pred spanjem moliti.

Med molitvijo zasliši ropot v sobi nad seboj. Sliši tudi gostilničarjevo govorjenje. Ta naroča sinu, naj pazi, kdaj bo gost spodaj zaspal? Ko bo slišal smrčanje, potem naj tisto spusti. Mladi voznik se prestraši in postane čuječ. Ozre se proti stropu in v mraku opazi visečo brano. Hitro se skrije pod posteljo in brana pade na prazno posteljo.

Ob svitu voznik pobegne iz gostilne in o doživetem pove vaškemu stražniku. Pozneje je bilo ugotovljeno, da je imel gostilničar na vesti več umorov. Na strahovit način je ubijal vozarje, da si je prilastil njihovo imetje. V dokaz so v kleti našli človeška okostja.

Past za rdečelasce

V Prlekiji kroži med ljudmi tudi pripoved o hudobnih lekarnarjih.

Štajerke in Štajerci so se nekoč vozili s kočijami k zdravnikom in lekarnarjem v Gradec.

V nevarno past so se podajali tisti, ki so imeli rdeče lase in so se namenili v lekarno. »Apo-tekar« je takšnega kupca odpeljal v posebno sobo, kjer so mu znenada izginila tla pod nogami in je padel v temno globino. Za njim je za vse večne čase izginila sled. Ljudje vedo povedati, da so izdelovali lekarnarji iz rdečelascev zdravila.

S hitro vožnjo je bilo včasih mogoče uiti gozdnim razbojnikom.

Ta ilustracija je bila narejena na Dunaju leta 1901.

Ubijali gostilniške goste

V Prlekiji kroži med ljudmi ustno izročilo o gostilni, v kateri so nekoč ubijali goste. Vozniki, ki so se nekoč vračali iz oddaljenih krajev, so prespali v obcestnih gostilnah. Konji so se spočili in najedli v gostilniških hlevih.

Na Nemškem je bilo.

Zapisal in fotografiral:
FRANČEK ŠTEFANEČ

KLJUKASTI KRIŽ - GRAFIT?

Včasih me ima, da bo koga slekel in mu na tazadnjo s sprejem na veliko napisal: "Kdor riše grafite, je idiot." Izživljanje se s pisanjem ne bi končalo, kajti potem bi ga z veseljem položil čez kolena, vzel v roke sirkovo krtačo in mu nato z užitek napisano zdrgnil s kože. Govorim seveda o avtorjih in ustvarjalcih grafitov.

Načeloma nimam čisto nič proti grafitom, saj je dokazano, da so grafiti iz subkulture že zdavnaj stopili v kulturo. Tam, kjer je ta grafitna kultura že zapisana z veliko črko, so seveda do te umetnosti bolj razumevanjoči, ustvarjalcem grafitov pa namenljajo celo posebne površine za njihovo umetniško izživljanje. Spomnimo se samo berlinskega zidu, dolgih protizvočnih zaščitnih ograj, mestnih zidanih ograj in podobno. Vse to so površine, na katerih lahko »sprej-kulturniki« do onemoglosti sproščajo svojo notranjo energijo.

Kje smo mi?

Tudi k nam je prišlo to izživljanje z razpršili relativno hitro in dobili smo prve grafite, ki po vsebini niso zaostajali za izvirniki. Nasprotno - pisci so pokazali izjemno ustvarjalnost in nekaj grafitov je postalo »nesmrtnih«. »Sonček je in ti si skušana«, »Ljubim te do sončka in nazaj« ... Nenadoma so zidovi postali popisani z grafiti. Lepo in prav če - če seveda ta grafitna umetnost ne bi doživela usode večine iznajdb in postala orožje.

Pustimo ob robu, da je še najmanjša škoda, če grafit napišemo na obnovljeno fasado in tako oškodujemo lastnika, ne samo v gmotnem pomenu, pač pa tudi v moralnem. Strašno je, da je grafit postal orodje maščevanja. Vsak politični premik, ki nastane zaradi splošno uveljavljenih predstav posameznika, skoraj vsako osebno sovraštvo in podobno je posledično sprožilo grafitomanijo na to deviacijo ali sovraštvo. Lanskoletni prestop poslanca Cirila Pucka iz Slovenskih krščanskih demokratov med samostojne poslance je omenjenega takoj spremenil v izdajalca, svinjo in podobno, pri tem pa so pisci grafitov pozabili, da je lahko takšno politično dejanje, ki mimogrede potrebuje tehten premislek in veliko poguma, izključno in zgolj človekova osebna odločitev in je izraz nezadovoljstva ali nemoči, da bi na drugačen način povedal, kaj ga teži, ob tem pa se zaveda, da bo to sprožilo val ogorčenja in da ne bo prizadet sam, pač pa tudi njegova družina in okolica.

Grafit kot skrunitev

Še korak dalje stopajo tako imenovani umetniki, ki svoje osebno sovraštvo sproščajo na grobovih. Tudi o tem imamo dokaze, zadnjega iz konca lanskega decembra. Zaradi nesoglasij je nekdo (domnevno M. J. in M. V.) napacal na grob družine Kuhar iz Stroče vasi z rdečo barvo nacistične simbole: kljukaste križe in oznake SS. Seveda je potrebno o tem povedati nekaj več: osebno sovraštvo med Kuharjevimi in M. J. ter M. V. traja že dalj časa. Razlog seveda ni pomemben. In če gre za osebno sovraštvo, je seveda vprašanje, kaj za vraga pa ima pri tem sovraštvu opraviti zadnje počivališče staršev te družine. Koliko sta oče in mati Kuharjevih, ki mimogrede v grobu počivata že dosti dalj časa, kot trajajo omenjeni spori, in ju domnevni storilci verjetno tudi niso poznali, kriva za stanje, kakršno je.

Gre seveda za povzročanje duševne bolečine, ki je v tem primeru še posebno globoka, saj je bil Kuharjev oče partizan, in če na grob partizana narišeš kljukasti križ in oznako SS, je to s psihološkega vidika izjemno maščevalna, nizkotna in človeka nevredna poteza. Ne glede na stanje odnosov med sprtimi stranmi.

Zadnja stopnja objestnosti

Če smo že ugotovili, da je packanje spomenikov in skrunitev gobov z grafiti stvar (ne)človeške objestnosti, se lahko vprašamo, ali je to končna stopnja. Odgovor je seveda negativen, kajti vse se lahko stopnjuje. Končna stopnja je seveda rušenje spominskih plošč in podobno. Ta dejanja so

ja, kje jih lahko doleti roparski napad. Skozi tiste kraje so skušali pripeljati podnevi, a so se včasih zadržali; pokvaril se je voz, konji so bili neposlušni, niso bili dobro podkovani, vozar je dolgo iskal mlinarja in peka, h kateremu je vozil žito, grajske gospe ali bogate kmetice niso nakupile dovolj zgodaj vsega, kar so želele. Predolgo so baran-

temino noči, da se je voznik začel bati, da se bo z vozom vred prevrnil v obcestni jarek, se zaletel v drevo. In zdaj opazi vzrok konjskega nemira. Za hrbtom bolj zasluti kot vidi roparja. Previdno se je približeval in robati roki molel proti voznikovemu vratu. Samodejno zagrabi voznik sekiro, ki jo je imel ob sebi za take primere, se sunkovito obr-

seveda lahko posledica mladostne opitosti in nenadzorovane razposajenosti, ko človek ne zmore odločati, kaj je prav in kaj ne, ali pa seveda tista zadnja stopnja sovraštva do nekoga ali nekaterih. Toda – v končni fazi ta zadnja stopnja nima nobene zveze z grafiti, omenil sem jo le, ker je lahko takšna skrunitev nadgradnja čekanja in packanja z barvo. Učinek je seveda enak – kaljenje sovraštva nad nekom, ki s trenutnim stanjem nima čisto nobene zveze.

Ali je grafit lahko lep?

Odgovor je seveda pritrdilen. Soditi mora v okolje, ga dopolnjevati in mu dati videz drugačnosti, dinamičnosti in barvne živosti. To pa se seveda ne more dogajati povsod in za vsako ceno. Morda bi ob tem veljalo zapihati na dušo tudi mestnim načrtovalcem, ki bi – tako kot drugod – določene površine namenili grafitom. Če pogledamo naokrog, je takšnih površin precej: vse pasaže in hladne betonske površine na tržnici in okrog nje (pa ne samo v Murski Soboti, podobni objekti so tudi v Gornji Radgoni, Ljutomeru, Lendavi in še kje), recimo tudi obzidje za kavarno Central, ki s svojo živo rumeno barvo skoraj puščobno sameva in kar kliče – popišite me. In še bi lahko našteval. Toda da bo dano uradno dovoljenje, da je kaj takega mogoče in priporočljivo, se seveda mora marsikaj spremeniti v naših glavah in predvsem glavah tistih, ki bi to morali opredeliti v ne vem kakšnih prostorskorazvojnoidenopuščobnih načrtih. Tudi zasebna pobuda je še daleč, kajti danes ima vsako poslopje kakšnega lastnika – večina jih je zasebnikov. In ti pač ne želijo packarij na svojem zidu. In pika.

Zanimivo je tudi, da še v nobenem lokalu – in teh je v zadnjih letih nastalo kot listja in trave – nihče ni izbral možnosti, da bi uporabil grafit za notranjo dekoracijo lokala. Imamo pa vso mogočo in nemogočo navlako, ki v lokal sodi ali pa ne. Stvar okusa pač.

In kaj je ostalo od riti?

Vse enako kot na začetku. Nerazumevanje do tistih, ki ne razumejo, ki ne razumejo, da ni vsaka nepopisana površina že tudi prostor za umetniško izživljanje, ki izrabljajo grafitno umetnost kot izraz globokega osebnega sovraštva do nekoga in so pripravljeni zaradi tega sovraštva tudi skruniti grobove.

Vse takšne bi morali s tisto sirkovo krtačo zdrgniti do kosti. In nasprotno – nekaterim bi včasih z veseljem podelil tudi kakšno občinsko priznanje za umetniške dosežke v grafitni umetnosti. Toda – zaenkrat se tak umetnik žal še ni prikazal in pokazal svoje sposobnosti. Ko se bo, ga bom z veseljem predlagal za kakšno nagrado – pa četudi bo to samo kolekcija razpršil.

Dušan Loparnik
FOTO: arhiv Vestnika
in PP Ljutomer

Mené je poscalo prignalo, ka bi kaj dregalo

Kot se radoznala mladost in zrela starost na neki točki srečata, sva z ujno Kato obesedeli pod cvetočo češnjo. V prebujajoči se pomladi je kot najstarejša v našem plemenu prevzela vlogo prosvetiteljice.

»Hudiča, nisem zato imela sedem otrok, ker jih je bog toliko dal! Mihal mi jih je naredil. Dvajset let sem bila stalno okrogla, samo tanke noge so mi štrlele izpod široke kikle. Pa kaj sem mogla, moj človek je bil pravi dedec, velikih potreb, vedno je zahteval svoje, zato sem si mislila, da bom rajši jaz dvignila krilo in podržala kot kakšna druga, ki bi ji nosil pšenico in vino. Vsa trebihasta, v osmem, devetem mesecu sem med delom velikokrat pomislila, le zakaj nisem ubogala materinega nasveta, naj po poroki, ko pridemo iz cerkve, takoj stopim na lestev v kamri, da tri leta ne bom rodila. Kje pa, niti nisem utegnila počakati, da bi starešina do konca krstil, sem takoj začela rezati bosman ali, kot je tašča po madžarsko pravila, fumu, da je bilo veselje gledati. Nevesta je prinesla ta popletenik, ki so ga spletili iz osmih kit testa v obliki dojenčka, v novi dom kot dokaz svoje rodnosti. Škoda, da mi ga niso spletili okrog kolen, da jih ne bi mogla razmakniti. Tako pa sem že prvo noč v

poročila z nekim Lahom. Vas pa je več kot ščurkov, vaš Ferek, ki bo za gospodarja, že komaj čaka, da greš od hiše. Premisli, mi je dejala. Na Miška nisem mislila, rajši na Huzjanovega Nacija, ki me je ob mlačvi objemal pod kozolcem. Takrat ga je oča skoraj zabodel z vilami, mene pa namlatil, rekoč, če bom zgrabila fotiva, naj idem v Muro, da pri hiši ne bom za sramoto. Nekega dne je prišel Breglec z botrom vogleđi. Pozneje je stara Ilonka, ki je bila pri hiši za preužitkarico, pravila, da je Miška dejal, ko sta vstopila v hišo: Jes sem prišeu po tiste sani, štere ne nūcate vi. Ka do za mene, kre mene in pod mené. Boter pa mu je šepetal: Miška, povej, ka te je poscalo prignalo, ka bi kaj dregalo. Ne vem, ali je bilo res tako, mene so pozneje poklicali v sobo in on me je zaprosil za vodo. Vrč sem postavila na mizo in se skrila v kamri. Od tistega trenutka je vse potekalo bliskovito. Na zaročak sem spoznala, da mi bodo vrstnice kmalu zapele: Zbogom pajdašica, nikdar več ne boš posvadbica. Če pomislim, bi bilo lahko tudi hujše. Pri Breglecovih nisem kruha stradala, tašča, mogočna Vogrica, je sicer večkrat poudarila, da so njeno doto s tremi vozovi pripeljali, ampak kmalu sem ji uspela iztrgati kuhalnico. Moj človek je bil dober,

Veselosť trenutka št. 1. Pozvačín iz poznejših časov, ki še danes rad ponudi iz čutarice snejino mleko, ko ednoga brava iz radmožanskoga vleče in išče išo po cejlom hatari od Radgone do sem ... Vmes pomete pajčevino, poježka ženske, ponudi polovično čutarico, iz katere v žejno grlo mimoidočega lahko priteče proso. Nekoč so rekli, da bo nevesta rodna kot proso, danes pa, da bosta imela maladoporočenca dosta pejnéz.

stali, kjer so nama postiljali, zanosila. Materi sem rekla, bog je tako dal. Ona pa je v smehu dejala, da sva se ujela, ko sva na poročno noč podrla posteljo, in ga pri tem ne bova potrebovala.

»Saj ste ga imeli radi, če ste se z njim poročili ...«, sem tvegala obelodaniti svojo mladostno življenjsko vero.

»Poznala sem ga že, bila sva iz iste fare. Nežičova Mariča, vaška babica, me je nekoč pobarala, ali sem kaj pogledala za Breglecovim Mihalom. Grunt bo njegov, ne bo treba mnogo izplačevati, brat si je dovolj nabral v Ameriki, z Ančko bosta prevzela tastovo mesnico. Sestra Bara se tudi ne vrne iz Argentíne, kjer se je

name ni nikoli dvignil roke, samo pijače se ni branil. Kaj hočemo, vsak ima svojo falingo. Znal pa je biti zelo nežen. Ko je prišel iz gorice, me je mlo prosil: Katika, Katika, moje poscalo ... Vsako pomlad mi je prinesel prve zvončke, četudi je šel po njih po ledu prek Mure ... Ja, takšen je bil moj Miška, rada sem se stisnila k njemu ...«

Tu se je končala prva ura zakonskih priprav. Zdaj si lahko pripišem na svoj rovaš, da sem zanemarjala modre nasvete. Tega se spomniš, ko je že prepozno. In spomnila sem se šele pred dnevi ob prebiranju starih papirjev.

»Naša mati so nekaj nakracali, zapisali, kako so se ženili in kako so nas rodili. Same stare neumnosti,« je dejala Katina hči, »komaj sem rešila iz ognjenih zubljev ujnino oporoko. Ne tisto, kjer je vaški rihtar natančno zapisal koliko njiv, travnikov, prtov, brisač in omar je prinesla k Breglecovi hiši in komu jih zapušča po smrti, ampak tisto, ki jo je po pravi najstarejši od trinajst Forjanovih otrok zapustila našemu plemenu v vednost in uporabo.

«... Tislerov Josko od szesztrane Pepe mozs fajm po nasi segi napravljeni pozvacsin je lepou pozvau szamo doszta szomarije gucsaui ka me je jako szran bilo gda je pravnu ka je mladozseneć szpadno na snejeo pa tudi na gosztűvanyu szou doszta szamarije fkuper noszili i faljentreza neszpodobne pelde kazau mene pa tascsa jako gledala csij sztopin na prag i tak stela kabi oni dojmrlí. Fstali ge szou nama poszteu vkup napravili za pervo nocs sze fsze podrio ovi pa szou fejszt szmijali da szou blejali szkodzi okno i vidli Mihala szkoro nagoga fskornyaj ka bi prvo deťe mouzsko gratalo. Narbole sze szpotin moje botre da mi je lasze zavezszuala po tascsinoy vogerszkoj segi szpapiernatom kapltijon i te szan znala ka isztina ne bon nikgar vecs poszvatbica i reszan nigdar

JE PO PLEMENSKEM IZROČILU DEJAL BREGLECOV MIHAL, KO JE DAVNEGA 1924. LETA PRIŠEL VOGLEDI IN PRVIČ OD BLIZU VIDEL MOJO UJNO, FORJANOVO KATO, KI MU JE RODILA SEDEM OTROK, ON PA JI JE V ZAHVALO VSAKO POMLAD PRI-NESEL PRVE ZVONČKE

Svečanost trenutka št. 1. Davnega 1929. leta na začetku skupnega življenja polnih neznank

Svečanost trenutka št. 2. Ista pot, samo deset let kasneje za drugi par iz turniške fare z gostiuvanjci, mužíkaši, pozvačinom, posvadbicami, starešino, kuharcami. Takrat so gostiuvanja trajala tudi po tri dni, od nedelje do srede. Vendar po strogem cerkvenem kanonu v predpustnem, povellkonočnem in jesenskem času.

nizsan bila ka steroj robec denejo na glavo i lasze szpletėjo ta ima za mouzsa i deco szkerb meti ...« to je pred tridesetimi leti, približno takrat, ko mi je posredovala svoje izkušnje, zapisala šestdesetletna ujna, zvesta črkopisu in stilu rajinke avstro-ogrske šole, kjer jo je šolmeršter Adam Balogh dve zimi uvajal v učenost. Potem pa so prišle bojne, zaresna prva in druge, ki jih je bila z življenjem. A skupaj z Mihalom, kot sta si v predpustnem času davnega 1926. leta obljubila v farni cerkvi, do groba. To sta dolgovala cerkvi in svojim sedmim otrokom. Sorodniki so ju večkrat pobarali, da Kata preveč dece rojeva, Miško pa je potisnil klobuk na zatilje in modro dejal: »E, mené je poscalo k njoj prignalo...«

Post scriptum: V našem plemenu rastejo nova dekleta, potrebna nasvetov, in nenadoma sem spoznala, da šamanke našega rodu nimamo posredovanja vrednega izročila. Vse je izginilo s Katami, Maričami, Mihali. Še niti slik z njihovih porok nismo ohranili. Te, ki jih gledate, so sposojene ...

ELLA PIVAR

Veselosť trenutka št. 2. Hvaljentreza že ve, kdo bo koga nosil. On njo? Ona njega? Morda pa izmenično ... Šemasta prispodoba iz Lipe izpred dvajsetih let, ko je tak »par« pričakal iz cerkve vračajoče se mladožence, sedeč pred hišnimi vrati, je nezmotljivo demonstriral, da je ženina v tak korak pognalo njegovo poscalo ...

V deželi smehljaja

Moški ne smejo sami na Tajsko

Na Tajskem obstaja velika nevarnost. Nevarnost, da bi se navadil odlične in raznolike hrane, lagodnega življenja, prijaznih ljudi, neobremenjenosti in ležernosti, nizkih cen, predvsem pa tega, da vse, kar si zaželiš, prinesejo dobresedno k tebi. Ne vem, zakaj sem si že od nekdaj želela obiskati Tajsko, in letos pred novim letom se mi je želja uresničila.

Očarala me je, čeprav nisem dobila odgovora, odkod skrivnostna želja, da pridem v to deželo. Morda se bom še kdaj vrnila na Tajsko in poiskala odgovor, tako kot se vrača velika večina tistih, ki jo enkrat obiščejo. Poleg mogočnih in bogatih budističnih templjev sta me presenetili prijaznost in strpnost Tajcev, šokirale in ganile so me Tajke z odnosom do svojih teles, osvojila pa me je odlična tajska kulinarika.

Tajska kulinarika je bogata in pravi, da je ena od najboljših na svetu. O tem smo se prepričali tudi mi. V jedilnik znajo vključiti tudi pečene kobilice, hrošče, ščurke in krempeljce. Enim to popestri prehrano, drugim se obrne želodec.

Samlur je prevozno sredstvo, s katerim v gostem prometu najhitreje kam prideš.

Plavajoča tržnica Damnoen saduak je najlepša te vrste na Tajskem. Tudi mi smo se popeljali po njenih klongih, ob čolničkih, ki so pripeljali mimo pa nakupovali sadje, odlične juhe in druge specialitete. Pravijo, da so tržnice najbolj zgovorni kazalci življenja, saj tam spoznaš navade, potrebe in želje ljudi. Če je to res, potem je tu nekaj neverjetnega in nepopisnega.

Tajci živijo z reko in ob njej. Je vir tega, kar imajo. Po njej potujejo, kupujejo, tu se kopajo in perejo. Ampak čeprav je njihova hiška skromna, jo krasijo številne rože. Na fotografiji Tajčka umivata kužka. Psov je na Tajskem ogromno in vsi so zelo prijazni.

Kakor so njihove hiške skromne, tako mogočni in zlati so templji. Preden vstopiš, se moraš sezuti in si obleči daljšo krilo ali hlače, ki

jih imajo pripravljene za pomanjkljivo oblečene turiste. Menihe smo zmotili pri obredu, ki so ga izvajali z lotosovim cvetom ter z nizkimi in enakomernimi glasovi. Kar obsedeli smo in jih občudovali.

Otročki plemena Mon, ki smo jim delili bonbone. Žal jih kmalu čaka opojen dim opija.

Vrsta tajskih restavracij. V spodnjem desnem kotu lahko vidite, kako ti na ulici ponudijo pijačo v plastični vrečki in s slamico.

Do nekaterih predelov se lahko pride samo s sloni. Triurna jeza je lahko napornejša kot hoja peš.

- Tajska

Devet tisoč kilometrov in petdeset stopinj razlike

V Bangkok smo prispeli zgodaj zjutraj, ko se je glavno mesto šele začelo prebujati. Letališče je le kakšnih dvajset kilometrov oddaljeno od centra in ob gostem prometu lahko za to razdaljo porabiš več ur. Po bangkoških ulicah se namreč prevaža 80 odstotkov vseh avtomobilov na Tajskem, in to ne slabih. Ampak, opozorili so nas, da so Tajci počasni, ne leni, zato sem se takoj odločila, da me dolgost potovanja ne bo prav nič motila. Klimatizirani avtobusi pa so bili pravi balzam za soparno, zadušljivo ozračje, ki se je mešalo z vonjem po kanalizaciji. Vendar, dihali smo že slabši zrak in vznemirljivost »drugega sveta« je bila v istem hipu še močnejša.

Tajci glavnega mesta ne imenujejo Bangkok, o njem govorijo z različnimi pridevki, kot so angelsko mesto, mesto divjih sliv, mesto kulinarike pa tudi vzhodne Benetke, saj življenje poteka na rekah in ob rekah, imajo znamenite plavajoče tržnice. Imenujejo ga Krung Thep. Mogočno, a ne izrazito visoko mesto ima od devet do enajst milijonov prebivalcev, odvisno od migracij.

Bangkok slovi po razgibanem nočnem življenju in najznamenitejša »nočna ulica« Patpong je posuta s tisočermi barčki. Prepričali smo se lahko, da ni tako zastrašujoče in nevarno, kot je razširjeno mnenje, še posebej, če ne rineš v vsako luknjo, kjer bi lahko naletel na težave. Kajti lahko se zgodi, da ti za eno pijačo zaračunajo velikansko vsoto ali ti kako drugače izpraznijo denarnico. Povsod po svetu pa je tako, da če sprejmeš in se ravnaš po normah in pravilih, ki jih postavlja določena družba, če negativno ne izstopaš po nepotrebnem, se večinoma izogneš ali zmanjšaš možnosti, da se ti zgodi kaj neprijetnega. In tudi stalnega občutka, da bi te okradli, na Tajskem ni, čeprav to ni vzrok, da ne bi bil previden.

Tajski kralj je jazzist

Tajska meri 514 kvadratnih kilometrov (kot Francija), meji na Burmo, Laos, Kampučijo in Malezijo ter ima okoli 60 milijonov prebivalcev. Thailand izhaja iz besede Thai in pomeni biti svoboden, kajti Tajska je bila vedno samostojna dežela brez kolonizatorske nadvlade. Glede na svoj značaj so znali ubrati pravo pot, s čimer jim je uspelo obdržati azijsko identiteto, čeprav se danes moderni stil meša s tradicionalizmom.

Tajska je kraljevina, Rama IX. ali s pravim imenom Bhumibol Adulyadej sedi na svojem prestolu že od leta 1946. Ljudstvu je začel vladati pri devetnajstih letih, po tistem, ko so v nepojasnjenih okoliščinah našli mrtvega njegovega starejšega brata. Novi kralj se je po ustoličenju odpravil v vsako vas in se seznanil s težavami prebivalcev. Poleg tega pa je znan tudi kot največji tajski jazzist, nekoč je imel skupino, danes pa je skladatelj z mnogimi izdanimi ploščami. Tajci ga preprosto obožujejo, skoraj tako kot Budo. V veliki večini so izjemno verni budisti in budizem je oblikoval družbo in posameznike. Čeprav se mladi z mnogimi prepovedmi ne strinjajo - v življenju en partner, prepovedano pitje alkohola in še kaj.

Njihova denarna enota je baht (izg. bat), za 1 dolar pa dobiš 45 bahtov. In za 45 batov se lahko na Tajskem že naješ ali si privoščiš pivo, ki tam spada med dražje pijače.

Med kadilci opija pod zvezdnatim nebom

Tajska je zelo raznolika pokrajina in eden od zanimivejših predelov je tudi sever Tajske in zlati trikotnik. Na hribovskem območju džungle živijo številna plemena, ki so se preselila iz sosednjih držav. Do njih je mogoč dostop z džipi, potem pa naprej peš, s sloni ali bambusovimi splavi. Ena od državnih skrivnosti pa naj bi bilo pleme, ki še danes živi na drevesih. Mi smo se za tri

dni odpravili k »bolj civiliziranim« Karenom in Monom, ki živijo v arhaičnem okolju. Udobne hotele in mehke postelje smo zamenjali za lesene kolibe, trda ležišča in spalne vreče. Ampak to je del Tajske, del potovanja in najintimnejši način spoznavanja ljudi. In tako zvezdnatega neba, kjer bi se lahko dotaknili mlečne ceste, nismo videli še nikjer.

Tukaj ljudje živijo z naravo, ko se zvečer stemni, ognji začnejo ugašati, in ko začnejo peti prvi petelini (z drugačnim naglasom in melodijo kot naši), se ognji zopet prižigajo in vaščani se začnejo zbirati okoli njih. Moni so ukvarjajo pretežno z gojenjem opija in tudi do 150 pokajenih pip opija na dan zaznamuje njihova telesa. Ne preseneča pa tudi, da so vsi malo zasanjani, povedano z najlepšimi besedami. Tudi turisti imajo priložnost, da poskusijo kakšno pipo opija.

Če gre moški sam na Tajsko, ga kar vprašajte, zakaj?

Tajska slovi po lepih ženskah, kar pa takoj povežejo tudi s seksualnem turizmom. Žal je tudi veliko tega res. Prodaja svojega telesa je pogosto nuja in izhod v sili za marsikatero žensko in ne navada ali dobro priučena obrt. Iz masaže ali kot jo imenujejo oni »masaj« z dolгим in zategnjenim a-jem se lahko razvije še kaj drugega. Marsikatera deklica najde svojo prvo službo v kakšnem od številnih nočnih klubih v rdečih ulicah. S to dejavnostjo se začnejo ukvarjati že precej zgodaj, saj v cenениh lokalih plešejo tudi trinajst- in štirinajstletnice, ob pogledu na katere se potem turisti naslanjajo. Če jim je kakšna všeč, si jo lahko za okoli 300 dolarjev na teden najamejo in z njo preživijo počitnice. Tako nastajajo številni mešani pari, ki smo jih srečevali na eksotičnih plažah. Postavna tajska dekleta potem tolste turiste s polnimi denarnicami spremljajo na večerjeh, izletih, zvečer pa opravljajo svoje poslanstvo. Po neuradnih podatkih pa naj bi stala noč s Tajko od 2 do 1500 dolarjev. Govori se tudi, da

Naš prvi hotel v vasi plemena Mon.

se na Tajskem lahko proda vsaka, tudi filmska igralka, pevka ... samo ustrezno visoko ceno moraš ponuditi.

Žal pa je tudi res, da cvete otroški seksualni turizem, ki pa se je v zadnjem času zaradi pritiskov javnosti prenesel v underground ter na Filipine in druge bolj zaprte države.

Ko ona postane on

Marsikaterega turista, ki si je želel za kakšno noč privoščiti lepo Tajko, pa je prav gotovo oblila mrzla zona, ko se je le-ta slekla in je iz nje nastal on. Aziati so nižje rasti in mnogi Tajci zaradi višje postave bolj ustrezajo normativom, zato se mnogi moški prodajajo oblečeni v ženske. Poleg tega pa Tajci niso tako poraščeni in nimajo tako močne brade, s čimer svojo moškost lažje zakrijejo.

Od jastoga do pečenih ščurkov

Dobesedno na vsakem koraku se nekaj peče, kuha, pripravlja in diši po nam neznanem. Ulični prodajalci kar na lesenih »potujočih restavracijah« in v obcestnih restavracijah ponujajo različna nabodala, juhe, olupljeno sadje, kar ti vtaknejo v plastično vrečko. Prvi vtis je, da tega za nič na svetu ne bi dal v usta. Še posebej, ko vidiš pravkar oskubene vi-seče kokoši ali race. Na prvi pogled delujejo obcestni prostori umazano in zane-marjeno, v bistvu pa je vse čisto, saj so Tajci zelo občutljivi za čistočo. Preden vstopiš v trgovino, v hišo pa sploh, se moraš sezuti.

Domačini neprestano nekaj jedo, in to po cesti, v trgovinah, v uradih ... in če preživijo oni, smo postali radovedni tudi mi. Hrana je sveža in še okusna povrh, izbiraš pa lahko med celo paleto različnih nabodal, omak, testenin in riža. In kaj kmalu smo v plastičnih vrečkah nosili tajske specialitete tudi mi ... Čeprav se mi kokakola, ki so jo pretočili v plastično vrečko in vanjo vtaknili slamico, nikoli ni zdela okusna. Porcije niso obilne, ampak dovolj velike in kmalu si lahko v pestri ponudbi polnih stojnic izbereš nov zalogaj. Spet kaj popolnoma drugačnega.

Tako kot so Tajci odprti sicer, je odprta tudi njihova kulinarika, kjer se prepleta sladko, kislo, pikantno, grenko ... Hrana - veliko veliko zelenjave, mlade koruze, mladega graha, čebulic, česna, paradižnika, bučk in še kaj neopredeljenega. Zelenjavo Tajci na vročem ognju hitro prepražijo, da ostane

Buda je mogočen in Tajci ga spoštujejo. Do njega lahko prideš bos samo po določeni strani, tako do Bude kot do menihov pa moraš biti kar najbolj spoštljiv. Nog, ki so najmanj vreden del telesa, ne smeš nikoli obrniti proti Budi ali menihu (monku). Največji izraz nespoštovanja pa je tudi, če se dotikaš njihovih glav. Nasploh se mora ženska izogibati pogledov in stikov z menihi.

Na plaži ti prinesejo vse, kar si zaželiš, hladno pijačo, jedi z žara, juho, sveže in olupljeno sadje, te zmasirajo ...

hrustljava in ne izgubi okusa. Mi zelenjavo dobesedno razkuhamo. Poseben okus pa dajo hrani tudi začimbe, različne vrste karija, čilija, pa tudi uporaba medu in sadja pri glavnih jedeh. Poleg različnih rib, rakov, tudi lososa po skoraj smešni ceni, prav posebno eksotično učinkujejo pečeni ščurki, kobilice in hrošči.

Nasmehnite se!

V prospektu, ki ti ga dajo na otoku, med drugim piše:

Smejte se in ljudje vas bodo imeli radi. Nasmeh vam lahko pomaga tudi pri manjših nerodnostih ali opravičilih. Nasmeha, ki smo ga bili na tajskelem deležni na vsakem koraku, bi se lahko priučili tudi mi. A NANA RITUPER RODEŽ

Na Tajskem pišejo letnico 2541, torej od rojstva Bude, ki jo tudi uradno uporabljajo.

Janez Mataj

Do naše šole nisem imel daleč. Moral sem čez naš sadovnjak, ki je bil poln jablan, hrušk in sliv. Na koncu sadovnjaka je jarek, v katerem teče smrdeča voda. Iz Benkove tovarne. Čez jarek je bila položena debela hrastova brv, da si ga lahko prečkal. Moj oče jo je večkrat zgrešil. In ko se je s smrdečimi čevlji in mokrimi hlačami pojavil v kuhinji, smo vedeli, da je bil v Faflikovi kavarni.

Naša šola je zelo stara. Tudi moja mama jo je obiskovala. Stoji ob glavni ulici našega mesteca, imenovani Horty Miklos utca. Ima veliko dvorišče, na koncu dvorišča s severne strani pa je velika lesena baraka. V njej so naše učilnice. Ko smo se med odmorom podili po lesenem hodniku, je vsa baraka skripala. Skakali smo po lesenih deskah, ki so bile tako pržene kot odskočna deska in so za nas predstavljale telovadnico. Skozi velika belo prebarvana okna, ki so segala skoraj do stropa, si lahko videl kostanj sredi dvorišča. Na kostanj nismo smeli plezati. Naš hišnik nas je vedno preganjal. Pišta bači smo ga klicali. Kot vsi šolski hišniki je bil več kot učitelj. Bil je majhne postave in zelo hiter. Med odmorom se je vedno motovilil med nami. V roke mu je večkrat prišla tanka, dolga paličica. Z njo je znal dobro udariti. Tudi jaz sem jo občutil. Pišta bači je govoril po naše.

Danes bomo imeli pouk skupno z učenci višjega razreda. Pišta bači je zvonil za začetek pouka. Stal je sredi dvorišča in pozvaljal z zvoncec na lesenem ročaju. Vrtel se je v krogu in zvonil, zvonil. Kot ministrant pred obhajilom.

V klopi pred mano so sedeli Čebo, Tranza in Kisili. Mene je bilo strah. Prišla bo ona. Nova učiteljica.

»Isten al,« smo kot vrabci začivkali v en glas. Stopila je za kateder, obstala ob mizi in z očmi preletela ves razred. Majhna

pobija vrabce in tudi šipe. Z učiteljico se gledata. Čebo si predeva roke na hrbet, zopet sklene pred sabo, kot da moli pred oltarjem, prestopa, menca. Težke trenutke je rešila s povzdignjenim glasom: »Ti zdaj povedala od a do ...«

Zavrti se na petah, obrne hrbet, nekaj korakov naprej pa se zopet zavrti. »Tudom ka te pitala!« Čebo izdavi: »Tudom, nem tudom. Ja tudom, od a pa do konca. Ja, tudom.« Čuden je bil njegov glas. Ni bil tako važen, ukazovalen kot včasih. Nekam tresoč je bil. Paličica zažvižga. Čebo nastavi roko in ubrani udarec. »Ti dala tudom nem tudom. Za menof gučati: a, Čebo, a ...« In tako sta drdrala, drdrala. Pridrdrala sta do črke i in tistega drugega i-ja, ki je imel namesto pike črtico. In to je bilo potrebno naglasiti. Čebo je samo drdral i, i, i, učiteljica pa i, i, i. Paličica je švignila, tokrat je padala po glavi, ramenu, pač kam je priletela. Čebo se sesede in zajoka. Konec je bilo abecede. Za nadaljevanje ni bilo časa.

Zavijanje alarmnih siren je pretrgalo abecedo, našo učilnico, naše mestece. Zlovesče zavijanje je prihajalo od gasilskega doma, Benkove tovarne, občinske sirene. Tudi iz okoliških vasi je bilo slišati zavijanje. Bolj tanko so zavijale, cvileče. Naše v mestecu pa bolj votlo, močnejše.

»Rijadom, rijadom,« je na dvorišču vpil Pišta bači. Pozvaljal je z zvoncec levo, desno. Bežali smo mimo njega, vsi, ki smo bili v šoli. Nazaj na vrt. Za barako so grede, sadovnjak z jablanami in Puračeva hiša. Ni taka kot naše v Mali kaniži. Iz lesa ter z opeko kombinirana je predstavljala več kot »cimprane« ali samo iz opeke zidane. V Puračevi hiši so se slikali. Gospoda Purača sem poznal. Po metuljčku, rdečem, ki ga je vedno nosil. In po očalih. Lepše je imel kot moj oče, tako lepe, ki so se vedno svetlikale. Nedaleč od šole je

NAŠA UČITELJICA in

»RIJADOM« 1944

(Čeboju, Tranzi in Kisilomi ...)

postava, črni lasje, očala in dolg konicasti nos. Usedla se je za mizo in se zazrla v nas. Kot kralj na prestolu. Gledali smo jo kot vrabci z odprtimi kljunimi in čakali. Mi, ki smo sedeli na koncu razreda, smo stegovali vratove, da bi jo bolje videli. Na mizi pred njo sem zagledal majhno paličico. Tako, kot jo ima Pišta bači. Sedaj jo je nalahno odrinila, kot nežni predmet, ki ga ne smeš poškodovati. Iznemada je učilnico preplaval visok piskajoči glas, ki bi se mrtvega prebudil: »Vij nej znali madžarsko. Včiti de se trebalo!« Danes bomo ponavljali abecedo od začetka do konca, je nadaljevala s hreščecim glasom. Preden bomo začeli, še zmolimo za našo domovino! In smo drdrali za njo: »Jasz vörjem v vednom Bogi, jasz vörjem v ednoj domovini. Jasz vörjem v ednoj bozsoj vekivecsnoj pravici. Jasz vörjem v goristanenje Vogrszkoga orszaga. Amen.«

Učiteljica je obstala med klopmi. V rokah je držala tisto drobno tanko paličico. Dolgi beli prsti, nekateri okrašeni s prstani. Več jih je imela. Tistega največjega in najsvetlejšega je dobila od svojega fanta, ki je »honved« nekje na ruski fronti. To nam je med odmorom povedal Ajca, ki je poznal učiteljicino sosedo, pri kateri je stanovala. Paličico je upogibala, da je nastala kot lok, ravna, zopet lok. S tem lokom paličico se je sprehajala med klopmi in nas dražila. Potem je obstala. Sonce je obsijalo razred. Roko z obsijanimi prstani je usmerila proti Kisilomi. Toda paličica je obstala pred Čebojem, ki je sedel ob Kisilem. Ne bi bil rad v njegovi koži. Čebo počasi vstane. Iz žepa mu visi del gumaste frace, s katero

Faflikova kavarna. Tam sem večkrat videl gospoda Purača, kako se je naslanjal ob vhodnih vratih. Zato sem ga poznal.

Nedaleč od Puračeve hiše je bunker: globoka jama, pokrita s travo in zemljo. Tukaj naj bi bili varni pred bombardiranjem. Sedaj smo se zapodili v notranjost vlažnega pribežališča. Rinili smo globlje, dalje od vhoda, svetlobe, ki je prihajala od zunaj. Stiskali smo se drug ob drugem, se prerivali, samo da bi bili čim bližje učiteljici. Ne vem, zakaj sem si sedaj želel njene bližine. Čakali smo, da nas bombardirajo.

Zavijanje siren je postopoma pojenjalo, enakomerno, vse slabše, slabotnejše. Le še cvileča sirena nekje od daleč na vasi je motila tiho pred bombardiranjem. Učiteljica je molila. Mi smo šepetali za njo, se križali, potrkavali po prsih, srcu. Sredi molitve smo jih zaslišali. Mogočno brnenje se je približevalo, postajalo vse glasnejše. Strašno ropotanje, kot tisoč mlatilnic. Letala so bila nad nami. Zdelo se mi je, da bunker podrhtava. Komaj smo sledili učiteljicini molitvi. Peklenski ropot se je oddaljeval in se nazadnje zgubil nekam daleč ... Letala niso bombardirala! Našega mesteca še niso bombardirali. Le kakšna vojna je to. Prejšnja učiteljica nam je govorila, da Angloameričani vedno bombardirajo.

»Amen,« je na koncu molitve cvileče pribila. »In zdaj vidli kak šli bombardirat na Budapešt, toda nej zmagali!«

Zavijanje siren nas je zopet popeljalo v zunanji svet. Konec »rijadoma« in tudi pouka. Da bi bil le večkrat »rijadom«

(Odlomek iz neobjavljenega romana)

primarij dr.

LOJZE
ŠTEVANEC

spec. internist

Moj dober znanec Karči je vozil ves dan pod vročim soncem na njivo gnoj. Slek si je srajco in vsakokrat, ko je z vozom prišel na dvorišče, prišel pa je večkrat, je zvrnil »krigl« domače rdečke, ki je daleč okrog slovela kot najboljša. Že v mraku je zadnjič pripeljal na dvorišče. Najprej je stopil v klet, zvrnil poln vrček in se napotil v kuhinjo. Tam pa je zvedel, da ima tast visoko vročino in ga bo treba peljati k zdravniku.

Vedel je, da sem dežuren, in kam ga bo peljal drugam, kot k meni, čeprav nisem dežural za zunanje bolnike.

Mera

Kar zdirjal je k avtomobilu. Žena pa za njim, da tak, kot je, vendar ne more k zdravniku, naj se umije in preobleče.

Na hitro si je do laktov umil roke, navlekel hlače, srajco in se s tastom odpeljal.

Ko sta prišla, sem imel v ordinaciji pacienta. Takoj ko je bolnik stopil na hodnik, je Karči odločno potrkal in že tudi vstopil.

»Dober dan!« je živahno pozdravil.

»Kaj ne vidiš, da je že večer?« sem mu smeje se odzdravil.

»No, da, za mene se je dan kar zavlekel. Še opazil nisem, da je večer. Pa naj bo, dober večer.«

Povedal mi je, kaj ga je privedlo. Pregledal sem tasta, mu napisal recepte in ga pospremil na hodnik. Pred vrati je sedel Karči in se mi smejal.

»S tastom ni kaj hujšega,« sem ga pomiril. »Hitro bo okreval. Zdaj pa še ti noter.« Zdel se mi je nekam čudno zaripel in rdeč v obraz.

»A, kaj bom noter? Meni ni nič!« se je branil.

»Pridi, da ti izmerim pritisk.« Vstopil je in se hitro usedel pred mene. Zadišal je po zdravem, zrelem klintonu.

»Zavihaj rokav!«

Nekaj se je obiral, na koncu pa ga je le zavihal do lakta. Porinil sem mu rokav višje, kjer pa je bila koža še vsa umazana od gnoja.

»Ko pridem domov, se okopam,« me je smeje pogledal. »Poštenje ti dam, gnoj sem yozil.«

Hitro je dihal. Srčni utrip je bil pospešen pa tudi tlak je bil blizu dvesto. Še enkrat sem mu ga izmeril: enako!

»So ti že kdaj izmerili visok krvni pritisk?«

»Ja, no, ko sem delal šoferski izpit za traktor, so rekli, da imam pritisk. Kdo ga pa takrat nima?«

»Veliko pijes?«

»No, ja, če človek dela, je žejen.«

»Pritisk imaš visok,« sem rekel. »Manj slano hrano boš moral jesti. Pri pijači pa boš moral imeti mero.«

Pogledal me je, pokimal in resno izstrelil:

»Vedro ali škaf?«

Saj res, tudi vedro ali škaf je mera.

J. Števanec

VELIKI NAGRADNI NATEČAJ ZA ZASTAVO PREKMURJA IN PRLEKIJE

Pen in Murski val sta z vašo pomočjo izbirala in izbrala: Prlečke in Prleki imate himno Oj, kak so peli vsi (Duo Set), Prekmurke in Prekmurci pa Zemlja prekmurska (Aleksander Vlaj). Vse lepo in prav. Ampak kako ob slovesnih priložnostih stati mirno ob himni, če zraven ni še zastave? Hudičevo težko! Zato nadaljujemo s prizadevanjem za popolnejši imidž obeh pokrajin ob reki Muri.

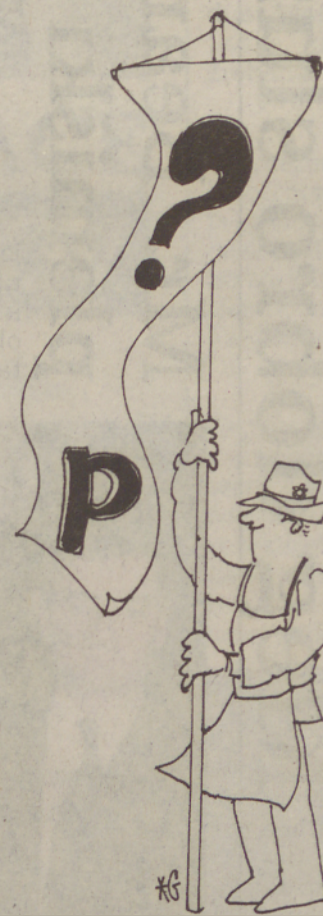
Začenjamo veliko nagradno akcijo za dve zastavi: prekmursko in prleško.

S SVOJIMA ZASTAVAMA IZ STOLETNE TEME!

Pogoji za sodelovanje na natečaju:

- sodelujete lahko polnoletni in opravilno sposobni Prleki, Prekmurci, Slovenci in druge manjšine (zaželen je tudi higienski minimum),
- Prleki lahko predlagate prekmursko zastavo in obratno (vsak lahko tudi obel),
- avtorstvo je po želji anonimno (pod šifro ali psevdonimom, seveda ostane vaša identiteta le za redakcijo Pena, če bi bili nagrajeni),
- vsebina zastave so lahko samo barve, lahko pa tudi liki (predmeti, živali, ljudje),
- zastava naj leži ali je pokončna, v izjemnih primerih dopuščamo tudi nepravokotno obliko,
- dolga naj bo dve enoti in pol (2,5), visoka pa eno in pol (1,5),
- če mislite, da imate dobro idejo, pa je ne znate likovno upodobiti, se lahko na razpis prijavite samo z besednim opisom zastave - v redakciji imamo risarsko usposobljene, ki bodo vašo idejo slikarsko udejanjili.

Ker vemo, da je med vami ogromno zavednih Prlekov in Prekmurcev, želimo priti do zastav, ki bosta deležni najmočnejše podpore. Barvne svinčnike v roke, mislite in risarsko ustvarjajte! Nato pa na pošto, predloge čimprej naslovite na: PEN, Ulica arhitekta Novaka 13, 9.000 Murska Sobota. Izbrana predloga bosta ob koncu razpisa primerno nagrajena, zastavi pa bomo tudi javno predstavili (skupaj s himnama).

Nagrajenci Penove novoletne nagradne križanke

Približno pol odstotka prispelih rešitev je nagrajenih. Odbral jih je žreb.

Peta nagrada - sodelovanje v februarški Penovi akciji - Jožica Kovačič, Glavni trg 5, Ljutomer

Četrta nagrada - majica z napisom - Pavel Lopert, Kobilje 14, Dobrovnik

Tretja nagrada - objava članka o poljubni temi v Peni - Helena Horvat, Srednja Bistrica 54, Črenšovci

Druga nagrada - polletna naročnina Vestnika s prilogo Pen - Mira Majc, Kocljevo naselje 1, Beltinci

Prva nagrada - vozovnica za prvega potnika Vestnikovega vlaka '98 - Edita Lainščak, Adrijanci 51, Gornji Petrovci

Čestitamo!

Od 29. januarja do 26. februarja

HOROSKO PEN

Pripravlja: Agencija Hogod

OVEN

(21. III. – 20. IV.)

Obdobje pred vami bo precej zanimivo in pomembno. Tudi če opazate, da je več slabega kot dobrega, za dolgoročno načrtovanje to ni pomembno. Dobro bi bilo, če bi o nekaterih postopkih iz preteklosti malce resneje razmišljali. V enem do dveh tednov boste zvedeli nekaj, kar vam bo pomagalo rešiti uganko. O ljubosumnosti ne razmišljajte!

BIK

(21. IV. – 21. V.)

Pripravljeni bodite na problem, ki ga ne boste mogli rešiti na enostaven in običajen način. Najpomembnejše je, da ne boste reagirali takoj, temveč počakajte in dobro razmislite. Trenutno posvečate več pozornosti službenim rečem kot zasebnim. Eden do prihodnjih koncev tedna lahko pustite trajne posledice. Ne pretiravajte!

DVOJČKA

(22. V. – 21. VI.)

Pred vami je primeren čas za večje posege, ki bodo imeli ugodne posledice, če boste dovolj pozorni in previdni. S svojo voljo lahko naredite marsikaj, zato ne bežite od odgovornosti. Če vam pove oseba nasprotnega spola kaj slabega, vzemite za dobro, v nasprotnem se na čenče ne ozirajte. Pri zdravju lahko računate na izboljšanje.

RAK

(22. VI. – 22. VII.)

Trenutno so vam planeti naklonjeni, zato obnavljajte psihično in fizično energijo. Čas pred vami ni za večje akcije, tudi za načrtovanje ne. Najbolje bo, da kak teden preživite čimbolj ležerno, brez razmišljanja. Lahko si privoščite kakšen skok čez plot, nikakor pa ne računajte na poglobljene ali trajne zveze.

LEV

(23. VII. – 22. VIII.)

Trenutno ste v intenzivnem obdobju oddajanja in prejetja. Pomembno je, da najdete ravnotežje in ne pretiravate. Z nekaterimi ljudmi imejte več potrpljenja. To vam ne more biti v breme, saj ste obdarjeni s sposobnostjo analize in kritike in se lahko mimogrede umaknete sporom. Drugo polovico meseca izkoristite za stike s pomembnimi ljudmi.

DEVICA

(23. VIII. – 22. IX.)

Prihajate v fazo, ki bo od vas zahtevala veliko psihične vzdržljivosti. Pomagalo vam bo, če se boste posvetili svojim bližnjim in ob tem čim manj razmišljali o svojih problemih. Zmagali boste, ker znate biti polni optimizma in zaupanja. Sredi meseca se vam bo ob stikih s prijatelji porodila dobra ideja. Ne pretiravajte s kalorično pijačo in hrano.

TEHTNICA

(23. IX. – 22. X.)

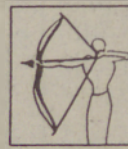
Vljubezni same dobre stvari. Tisti, ki niste vezani, imate zdaj priložnost, da doživite veliko ljubezen. Ne pustite, da vam okolica narekuje tempo življenja. Tuje mnenje pazljivo poslušajte, ni pa nujno, da je boljše od vašega. Če bo potrebno, bodite ostri ali nežni. Nikakor pa se ne umaknite. Pri zdravju ne računajte na spremembe.

ŠKORPIJON

(23. X. – 21. XI.)

Čaš je, da priključite optimizem. Imate vse možnosti, da se veselite ob novih priložnostih, potovanju ali srečanju z osebo, ki vam je nekoč veliko pomenila. Zdaj je čas, da tvegate. Po drugem koncu tedna se vam kažejo lepe možnosti v službi ali sploh na poslovnem področju. Noč s petka na soboto ima lahko dolgoročne (prej dobre kot slabe) posledice.

STRELEC

(22. XI. – 21. XII.)

Veliko časa boste posvetili družabnemu življenju. Bodite zadržani in ne komentirajte preveč drugih izjav. Uspehi, ki jih boste dosegli, bodo v krogu vaših prijateljev dobro sprejeti. Nekemu prijatelju dajte možnost, da popravi staro napako. V sredini meseca lahko začnete razčiščevati zadevo, ki ste jo pred kratkim »pometli pod preprogo«.

KOZOROG

(22. XII. – 20. I.)

Še naprej trošite preveč energije v odnosu z okoljem, če pa upoštevate, da ste, glede na posel, v zelo pomembnem obdobju, vam za izgubljeno energijo ni treba žalovati. Večjih sprememb na denarnem področju ne pričakujte, kljub temu se morate odreči nekaterim stvarim, ki bi lahko porušile denarno ravnovesje.

VODNAR

(21. I. – 19. II.)

Trenutno ste v dokaj spodbudni fazi, zato se ne bojte nobenih težav in problemov. Delujete lahko na več »frontah«. Tisti, ki nimate punce ali niste poročeni, zdaj je čas da stopite v akcijo. Skorajda nimate možnosti, da bi vam spodletela. Poročeni ali tisti s trajno zvezo naj to obdobje izkoristijo, da bo njihov odnos s partnerjem še prijetnejši.

RIBI

(20. II. – 20. III.)

Mogoče je, da ste ali boste kmalu preveč napačni, kar se bo poznalo predvsem v tem, da vas bodo že majhni in nepomembni dogodki na vso moč obremenjevali. Tudi zadeve, ki so razmeroma dobre, boste ocenjevali kot slabe, kot neuspeh. Zdaj, ko veste za problem, izkoristite svoje prednosti, kot so recimo kreativnost, intuicija in vztrajnost, in svet bo ponovno lepši.

Meg dobro služi

Kariera Meg Ryan, kraljice romantičnih komedij, še narašča. Trenutno spravi v žep za vsak posneti film (ponudb ima več kot bi lahko snemala) 10,5 milijona dolarjev. Še pred nedavnim je dobila za posneti film »samo« 8 milijončkov. Po plači je med kolegicami trenutno na šestem mestu. Bolje služijo Julia Roberts (15 mio dolarjev), Demi Moore (12,5), Sandra Bullock (11) in Sissy Spacek (11).

Mr. Bean računa na plemiški naslov

Rowan Sebastian Atkinson, inženir elektrotehnike, ki je diplomiral na Oxfordu, je ljudem bolj znan kot majhen tip nespodobnega obnašanja, ki zobno krtačo, če jo želi kupiti, najprej preizkusi. Da, to je Mr. Bean. Gledalci se ob njegovih nezgodah po navadi z njim identificirajo in tako postanejo njegove majhne nesramnosti še bolj smešne in uspešne. BBC ga je razglasila za osebnost leta, v Ameriki pa še dandanes polni kinodvorane.

Mr. Bean in njegova soproga (prava!)

Julija ima gripo

V New Yorku, kjer snema film (na tej strani lahko preberete, koliko zasluži), so morali nemudoma odpeljati iz studia v bolnišnico igralko Julia Roberts zaradi nekakšnega virusnega vnetja pljuč. Julia Roberts trenutno snema film s svojo najboljšo prijateljico Susan Sarandom. Snemanje tega filma je prekinila že pred mesecem zaradi gripe, kot so rekli. Prijatelji jo opisujejo, kako je blede in slaba, in se bojijo, da se za virusnim vnetjem ne skriva kaj hujšega.

Kakšne pice dela!

Raquel Welch:

Mlajša generacija igralka Raquel Welch sploh ne pozna. Ta igralka je bila v sedemdesetih letih in do sredine osemdesetih let seks

simbol in ena najbolj znanih igralk. Zdaj je 58-letna igralka zelo zaljubljena. Zaljubila se je v 25 let mlajšega Richia Palmera, zaposlenega v neki hollywoodski piceriji. Ampak prava zgodba šele pride! Raquel je Richieja prevzela dolgonogi in plavalasi starlet Cathy Moriarty, za katero menda vzdihuje pol moškega Hollywooda. Cathy se ne more pomiriti in potolažiti, saj ga je ona, kot sama pravi, izbezala iz zanikrne picerije in mu našla službo v bolj mondenem delu mesta. Raquel in Richieja to seveda ne moti. Izjavljata, da se ljubita in ljubita in ljubita ...

Victoria - punca leta

Večina deklet, pa če to priznajo ali ne, sanja, da se ravno njim zgodi pravljica o Pepelki. Za Viktorio, ki je odrasla na skrajnem severu Švedske, v Bollnasu, ki leži že znotraj polarnega kroga, bi lahko rekli, da se ji je to zgodilo. Imela je dve veliki želji: da bi živela v Parizu in da bi se pojavila na straneh Playboya. Dandanes se je vse to in še več zgodilo. Uredniki pri Playboyu so jo razglasili za punco leta. Posledice tega uspeha so bile sicer hude: ljubosumni mož se je ločil od 23-letne lepoticke. Victoria zdaj pravi: »V Parizu je vse polno moških, ki lepi punc obljubijo gore in doline, samo da bi dobili tisto, kar bi radi. Predobro jih poznam, mene ne bodo pretentali. Želim najti takšnega moškega, ki bo želel, da mu bom dobra gospodinja. Vem, da bom to zmogla!«

Philippe ima težave

Je lahko princ brez neveste dober kralj? Tako se čedalje pogosteje sprašujejo Belgijci, ko teče beseda o princu Philipu. Fant, prvo-

rojeni sin belgijskega kraljevskega para, je star 37 let in nima punce. Nekaj časa je hodil s francosko grofico Anno Plater-Syberg, in ko so že vsi radostno mislili, da bo zaročnik, je vse padlo v vodo. Belgijci vedo o svojem princu povedati, da je miren, plašen in da so mu všeč temnolase. Pralke Péna, če ste samske, pogumne in temnolase, kaj hudiča pa še čakate?!

ODKLOPITE
SE ŠE VI

Totalno odklopljene pesmi totalno odklopljene ekipe Totalni odklop. Tudi vi se lahko odklopite in za to sploh ne boste potrebovali kakšnega mamila, alkohola ali česa podobnega. Odklopili se boste z enim samim pritiskom na CD-predvajalnik. Seveda boste potrebovali novo lasersko ploščo Totalen odklop, na kateri boste našli glasbo iz najrazličnejših odklopov. Večina odklopljene glasbe je instrumentalne, njihov slog pa je podoben vreči, v kateri najdemo od vsakega nekaj. Tako boste lahko prisluhnili heavy metalu, funku, klasiki, popu ... Da pa je stvar še zanimivejša, je vse skupaj popestrjeno z odlomki pogovorov iz različnih oddaj. Boruta Veselka, ki ga poznate kot voditelja Odklopa, pa boste sedaj spoznali tudi kot pevca. Pri izvedbi je pomagalo veliko ljudi, ne smemo pa pozabiti omeniti še tekstopisca, ki ni bil nihče drug kot Adi Smolar, ki se je v to vlogo krasno vživel in dodal svojo piko na i (i). Oddaje Odklop se dogajajo na Kanalu A že eno leto in od takrat se je nabralo glasbe za celih šest ur, zato naj vas ne preseneti, da je na plošči kar 29 skladb. Da, prav ste prebrali, devetindvajset jih je. Avtorji seveda razmišljajo o razširjeni izdaji plošče, ki bi zajela še druge skladbe. Do takrat pa se odklopite s to ploščo, ki vam jo ponujajo, in ne pozabite - ob nakupu plošče boste brezplačno dobili še ovitek. No, če to ni ugodna ponudba.

EMA '98 ALI PO DOMAČE
FESTIVAL DOLGIH NOSOV

Kako dolgi bodo letos, bomo videli 28. februarja. Ker je lanskoletni izbor povabljenih avtorjev hudo razburil duhove, se je TVS letos odločila za javni natečaj za pesem Evrovizije oziroma po novem za Evropsko melodijo, torej krajše povedano za EMO '98. Tako je na TVS prispelo 43 skladb, kar je izredno malo, in izmed teh skladb je tričlanska komisija, ki so jo sestavljali Miša Molk, Mojmir Sepe in Andrej Karoli, izbrala 15 finalistov. 19. januarja je bila tiskovna konferenca, na kateri so tudi izžrebali vrstni red nastopajočih, ki je naslednji:

1. Magnifico – Silvia
2. Vili Resnik – Naj bogovi slišijo
3. Pop design – Nora noč
4. Miran Rudan – Polje sanj
5. Aurora – Pesem zate
6. Obvezna smer – Ko pade noč
7. Damjana Golavšek – Ljubim, ljubiš me
8. Karmen Stavec in Patrik Greblo – Kje pesem je doma
9. Sound Attack – Zakaj odšel si
10. Deja Mušič – Ljubezen
11. Gianni in V. Čadež – Pusti času čas.
12. Darja Švajger – Ljubezen ne odhaja
13. Regina – Glas gora
14. Victory – Zapri oči

EMA '98
SLOVENSKI IZBOR ZA
POPEVKO EVROVIZIJE

28. FEBRUAR 1998
STUDIO 1
TV SLOVENIJA

Sprva je bila na seznamu finalistov tudi Nuša Derenda, obetavna novomeška pevkica, ki pa je svoje sodelovanje odklonila, saj bo ravno na dan finala rodila svojega prvega otročka. Prijavila se je bolj za šalo kot zares, a je bila izbrana prav zares. Sedaj bo Nuša pesem z naslovom Uslši me nebo prihranila za festival Melodij morja in sonca.

Kaj vse lahko pričakujemo od EME? Svojevrstno poslastico napoveduje Gianni, ki bo pel v opernem duetu s Čadežem, s katerim že nekaj časa sodelujeta. Potem je tukaj Vili, ki ima to veliko prednost, da ima velik oboževalski klub, ki bo prav gotovo pridno vrtel za njega. Sicer pa je Vili svojo zmago že tako ali tako napovedal, med drugim tudi v Peni. Poglavje zase je tudi Tone Košmrlj, ki se letos pojavlja kar dvakrat. Prvič kot avtor pesmi

Mirana Rudana in drugič kot avtor in vodja skupine Pop design. Fant si je letos zadal cilj, da bo odpotoval na Evrovizijo, pa naj ga stane kar hoče. Če se spomnimo

predlanskega finala in tega, kako se s svojim doseženim sedmim mestom ni mogel sprijazniti, lahko računamo na velike spletke. Skratka, če mu letos ne bo uspelo zmagati, sam je o zmagi skoraj prepričan (zakaj le?), čaka zmagovalca še veliko ovir, ki jih

bo nastavljal prav Tone.

No, tudi Darja bi zelo rada še enkrat stopila na veliki oder in pri tem jo televizija tudi zelo podpira, saj je v Dublinu dosegla kar lepo mesto. Letos je Darja prvič zamenjala skladatelja. Namesto Peterce ji je pesem napisal Golob. Bomo videli, ali bo z Golobom tudi odletela v Anglijo.

Tudi za ljubitelje hitrih ritmov se bo našla kakšna pesem, takšno nam bo predstavila že skoraj pozabljena skupina Victory, ki pravi, da je že njihovo ime narejeno za zmago.

Karmen Stavec in Patrik Greblo sta tudi močan par, vsaj tako sta si zastavila s skladbo Kje pesem je doma. Regina se je letos odločila še enkrat stopiti na oder in obljublja zelo domoljubno pesem z naslovom Glas gora, v kateri boste lahko slišali tudi nekaj prekmurske melodike.

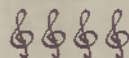
Kaj in kako bo na letošnji EMI, si bomo ogledali torej 28. februarja.

Še prej pa boste pesmi lahko prvič slišali v torek, 24. februarja, ob 19.30 na Valu 202.

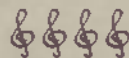
Pa se pustimo presenetiti.

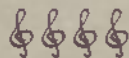
Ko je čukec Marko Vozelj zagledal Šerbi kot plavolasko, je uvidel, da jo je nova pričeska tako polepsala, da se je tudi sam nemudoma odločil za ta korak. Že tako lepi Marko si je omislil novo pričesko z zlatimi pramenimi. In postal je še lepši.

M4M z novo zasedbo. Temnolasa Maja Lešnik je duet zapustila zaradi srčnih težav. Pravzaprav jo je srce odneslo kar v Ameriko, kjer se je 18. januarja v San Diegu v Kaliforniji poročila z Američanom slovenskega rodu. Maje tako ni več, ostala pa je svetlolasa Mirjam Beranek in ostal je duet M4M z novo članico Heleno Lovše, ki jo poznate že z lota in žrebanja 3 x 3.

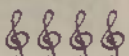
V ljubezen na prvi pogled verjamejo Leteči potepuhi. Njihov novi album, ki je ravno tako dober kot prvi, nosi tak naslov. Ali so fantje mislili iskreno, jih bomo kar vprašali, vsekakor pa so iskreno mislili, ko so ustvarjali glasbo. Vsaj tako zveni.

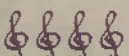
Čeprav smo se o Simoni razpisali že v prejšnji številki, pa je le treba omeniti tudi tokrat nekaj, kar je res omembe vredno. Je ena redkih slovenskih glasbenic, ki se lahko pohvali, da je do zadnjega kotička napolnila dvorano Tivoli in v njej ustvarila neverjetno razpoloženje. V Ljubljani

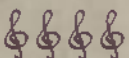
ni bilo glasbenika, ki bi verjel, da bi se kaj takega lahko zgodilo. Pa se je. Simona pa je zavezala usta še zadnjemu privoščljivcu.

O Aniki Horvat nekaj časa ni bilo nič slišati. Umaknila se je z glasbene scene, ker je zamenjala vso svojo ustvarjalno ekipo in se ločila od svojih Primorcev. V njeno življenje je namreč stopil menedžer Šeki Gajtan, ki je postal več kot samo menedžer. Ljubezen pač ne pozna meja. Anika je v pripravljenosti, dela pri novem projektu in načrtuje nov napad še pred poletjem.

Novost na policah s ploščami je vsekakor tudi prvenec Tinkare Kovač, lanskoletne zmagovalke nove scene na Melodijah morja in sonca. Poznavalci pravijo, da gre za eno najprijetnejših presenečenj lanskega leta.

Če ste za silvestrovo občudovali Marto Zore, oblečeno v modrc in saksofon, vam moramo povedati, da bo ta stil oblačenja morala žal opustiti in jo boste nekaj časa videvali bolj v širokih oblekah, vsaj naslednjih sedem mesecev. Uganili ste. Pri Zoretovih bodo zibali, veliki dogodek pa bo sredi julija.

PRIHAJA
DAMJANIN ČAS

Damjana Golavšek je na glasbenem odru že kar nekaj časa. Pravzaprav se je začela pojavljati nekako vzporedno z Marto Zore, Alenko Godec in Simono Vodopivec. Medtem ko so veliki dnevi za njene kolegice že bili, je Damjana na pravi trenutek še čakala. In seveda tudi dočakala. Lansko leto je bila nagrajena z najboljšim aranžmajem na Melodijah morja in sonca. Letos se je prebila v finale popevke meseca in ne nazadnje se bo potegovala tudi za naslov najboljšje evropske melodije s skladbo Ljubim, ljubiš me, ki jo je napisal njen mož Čarli Novak. Že sam naslov pove, da je pesem pisana za njiju dva, in to prav zares, saj sta Čarli in Damjana srečen in zaljubljen par, in to kljub temu, da sta skupaj že deset let.

Damjana je dobra pevkica in zato lahko čaka na dobro mesto. Morda jo bo ljubezen popeljala tudi v tujino. Zaenkrat pa je Damjana rada doma. Z novimi pesmimi, ki nam jih je predstavila, bo zasnovala novo ploščo. Videospot nagrajene skladbe MMS z naslovom Krog pa si že lahko ogledate po televiziji. Z njim se je nekako ločila od sodelovanja z Borutom Veselkom, ki jo je spremljal v treh prejšnjih spotih. Če se sprašujete, zakaj, vam bomo to tudi izdali. Na kratko povedano - denar je sveta vladar. Ko je Borut začel z Damjano, je bil le igravec. Sedaj, ko je postal medijska zvezda oddaje Odklop na A kanalu, pa je porasla tudi njegova cena, in ta je sedaj tako visoka, da si je Damjana ne more privoščiti. Koliko je zahteval, nam Damjana ni hotela povedati, lahko pa vam povemo, da zahteva za govor v oglasu 650 DEM.

No, tudi brez Veselka je Damjanin spot čudovit, ker je pesem tista, ki odtehta.

župan, župana, županu, župana, **pen** pri županu, z županom, od župana

EN ŽUPAN, DA O DRUGIH DVEH

Pénova trojka je doživela že marsikaj, da bi pa v enem dnevu srečala kar tri župane, si ni predstavljala niti v sanjah. Ko je obiskala puconskega župana Ludvika Novaka, je poleg vsega drugega doživela tudi to.

NE GOVORIMO

Razgledni stolp na Kameneku, trije junaki in Irma.

Prijateljski stisk dveh županov v Bodoncih.

Naše popotovanje po puconski občini, in takšno gibanje po neznanem terenu zna biti včasih nadvse utrudljivo; bi za spremembo lahko ocenili kot izredno lahkotno. Puconska občina je velika, nad 10000 hektarjev meri. Spodaj se Soboti približa, na drugi strani pa se pri Križarki skorajda dotakne Boreče, vasi torej, ki je skupaj z Martinjem tako rekoč tik ob madžarski meji. 6670 prebivalcev prebiva v 23 vaseh. 80 odstotkov katoličanov, nekaj pripadnikov Binkošne cerkve in preostali luterani se odlično razumejo, in ker v občinskem svetu prevladuje interes občanov in ne strank, tudi tam ni konfliktov.

V lepo obnovljeni stari puconski šoli, kjer ob zdravniku in zobozdravniku uraduje tudi župan, smo se ustavili le toliko, da smo si ogledali lično izdelan barvni prospekt občine, napisan v treh jezikih, in da smo vzeli župana, nato pa se odpeljali na ne ravno prijeten kraj – na odlagališče smeti.

Ljudje smo včasih malo čudni in mislimo, da smo pametnejši, kot smo res. Na Muri recimo ne pustimo, da bi bile elektrarne. Oni na Savi tudi ne, da bi bile elektrarne na Soči, bi bila prava skrunitev narave. Termoelektrarne onesnažujejo zrak, odlagališča nuklearnih odpadkov iz krške elektrarne ne bi imel nihče. Vsi bi pa imeli hrenovke in mrzlo pivo v največji poletni vročini. Bi imeli, ja, če ne bi bilo elektrike. Zakaj govorim o elektriki? Zato, ker je ravno tako potrebna kot odlagališče smeti, ki pač nekje mora biti. V Puconski občini je torej odlagališče smeti. Cel breg se je že naredil, in ker je videti, da vse skupaj opravljajo dokaj strokovno, smetišče name ni naredilo

Tudi odlagališče odpadkov je lahko dober posel.

kakšnega posebnega vtisa ali celo odpora. Menda bodo odlagališče celo razširili, zaposlili nekaj ljudi, odpadke sortirali itd. Kar dober posel zna biti to.

Potem smo se odpeljali v malce prijetnejši kraj, ki pa, bog ve zakaj, bolj sameva kot ne. Dom borcev NOB na Vaneči ali kako se mu že pravilno reče. Ne glede na »ideološko pripadnost« te točke je tukaj lepo in nekoč se bo našla generacija, ki bo ta kraj z lepim razgledom na Mursko polje bolj spoštovala.

stolpa. Čeprav sem prišel šele do sredine stolpa, se mi je vse skupaj zdelo previsoko. Zavpil sem, da moramo takoj dol, ker je prenevarno. Onadva sta me brez besed ubogala in tako smo še danes vsi živi in zdravi.

Na posestvu v Mačkovcih smo našli veselo družbo, v njej tudi župana iz občine, iz katere občine že? Sem pozabil, pa ni pomembno. V glavnem, imeli smo se lepo in moram povedati, da je mačkovsko vino zelo dobro. Potem smo hoteli poskusiti

Morali smo se ustaviti še v nekdanji Štivanovi gostilni v spodnjih Bodoncih. Kakor hitro smo vstopili, že mi je začela odzvanjati v ušesih melodijska Naša šeka rada gej, ki jo je stari oštr, kjer koli je bil, vedno rad zaigral na »frajtonarco«. Ko smo mislili, da bomo že šli domov, je župan poskrbel za majhno presenečenje. Naenkrat se je pojavil župan sosednje občine, ki je v Bodoncih v službi. Kako lepo je, če se ljudje razumejo. In razumela sta se župana in razumeli smo se mi. Edina

pen elopa

Romana Vajs, 25 let, tekstilna konfektionarka, iz Iljaševca

Njen najlepši praznik je božič, od živali pa ima najraje psa Marka, a tudi mucka Milčja večkrat vzame v naročje, ga boža in posluša, kako zadovoljno prede. Tudi fanta si je že izbrala.

Fotografija: J. G.

Dom borcev na Vaneči trenutno nima prihodnosti. Vendar bo okolica z lepim razgledom prejkoslej prišla do veljave.

Preden smo jo mahnili proti Kušanovcem, smo si v Moščancih ogledali vrtino, ki bi kmalu znala postati zanimiva. Razmišljajo in se dogovarjajo, da bi v globini 1500 metrov uredili naravno skladišče plina.

Človek bi rekel, da se peljemo nekam proti Jeruzalemu. Na sončnih legah je med vinogradi vse polno počitniških hišic, Kušanovec pa nikjer ali povsod, tako so hiše raztrošene. Na vrhu griča Kamenek, uradni geodetski točki, kjer so izmerili višino 392 m, smo se poskušali v hrabrosti. Zateval sem, da splezamo na vrh, čeprav je spodaj pisalo, da je prepovedano. Ko sem priplezal do sredine razglednega stolpa, sem v trenutku pomislil, kaj bo, če se železna lestev odpusti od

Vrtina v Moščancih. Če bodo dogovori z Geoplinom uspešni, bo nekoč daleč, daleč pod nami velioko skladišče plina in seveda nekaj delovnih mest.

še vino v novoodprtem Smo-diševem vinotoku v Vidoncih. Na žalost gospodarja ni bilo doma. Škoda, čestitali bi mu in zaželeli vse najboljše. Človek se trudi in zaslužil bi si, da uspe.

ženska, ki je bila z nami, je s skrajnimi napori dosegla, da smo se razšli: eni proti Soboti, eni proti Kuzmi, eni proti Puconcem.